

***PROGRAM WSPARCIA ROZWOJU
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
W GMINIE WOŁOMIN
NA LATA 2012 – 2014***

SPIS TREŚCI

O programie

Wprowadzenie	4
Proces powstawania Programu.....	6

Rozdział I

1. Diagnoza aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Wołomin	7
1.1. Ogólne informacje o gminie.....	7
1.2. Infrastruktura gminy.....	8
1.3. Oświata i kultura.....	11
1.4. Rynek pracy.....	13
1.5. Przedsiębiorczość.....	15
1.6. Otoczenie gminy i współpraca zagraniczna.....	16

Rozdział II

2. Badania i analizy.....	18
2.1. Zdefiniowane problemy.....	18
2.2. Analiza SWOT.....	19
2.3. Analiza badań ankietowych.....	21

Rozdział III

3. Założenia Programu Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości.....	22
3.1. Uzasadnienie potrzeby stworzenia Programu	22
3.2. Podstawowe cele Programu.....	23
3.3. Szczegółowa prezentacja celów i założeń.....	27
3.4. Harmonogram realizacji Programu.....	34

Rozdział IV

4. Zgodność założeń Programu ze dokumentami strategicznymi gminy.....	36
---	----

Rozdział V

5. Monitoring i ewaluacja.....	38
--------------------------------	----

Rozdział VI

6. Konsultacje społeczne.....	39
-------------------------------	----

Rozdział VII

7. Spis załączników, tabel wykresów.....	40
--	----

O Programie

Program został opracowany partycypacyjnie, we współpracy z przedstawicielami społeczności wołomińskiej, jego podstawowym założeniem jest przedstawienie prostych i jasnych rozwiązań w zakresie przedsiębiorczości, których realizacja ma pobudzić rozwój gospodarczy gminy Wołomin. Celem autorów Programu było ponadto stworzenie dokumentu przejrzystego, czytelnego i zrozumiałego dla wszystkich zainteresowanych.

Program zakłada szereg działań w obszarze gospodarki dotyczących:

- poprawy obsługi przedsiębiorców w Urzędzie Miejskim w Wołominie, w tym także powołanie Centrum Informacji i Doradztwa Gospodarczego,
- promocji gospodarczej gminy,
- poprawy warunków infrastrukturalnych, w tym utworzenie Strefy Inwestycyjnej,
- propagowania różnych form współpracy na rzecz rozwoju, w tym powołanie Rady Gospodarczej przy Burmistrzu Wołomina,
- propagowania wiedzy z zakresu przedsiębiorczości.

Dokument ten nie przedstawia gotowych rozwiązań, wyznacza pewne kierunki i wytycza ścieżki, które w przyszłości mogą stać się podstawą rozwoju. Program nie nakłada żadnych obowiązków na mieszkańców czy przedsiębiorców, jest wyrazem otwarcia władz lokalnych na wołomińskich przedsiębiorców i docenienia ich znaczenia dla rozwoju gminy.

Nie wszystkie działania zawarte w dokumencie to nowe projekty, część z nich to działania już realizowane, część to cele zapisane m. in. w strategii zrównoważonego rozwoju gminy, jednakże znalazły one swoje miejsce w Programie dla zapewnienia ich prawidłowej realizacji, którą zagwarantować ma zastosowanie odpowiednich wskaźników do pomiaru efektów realizacji poszczególnych przedsięwzięć. Program, który powstawał partycypacyjnie, również w ten sposób będzie oceniany, realizacja poszczególnych projektów będzie szczegółowo monitorowana przez specjalny zespół składający się z przedstawicieli różnych środowisk. Realizacja założeń Programu w latach 2012-2014 ma przyczynić się do rozwoju gospodarczego gminy Wołomin, poprzez wykorzystanie potencjału jakim jest **przedsiębiorczość** jej mieszkańców.

Poniższy dokument składa się z części opisowej i części tabelarycznej. W części opisowej przedstawiono diagnozę społeczno - gospodarczą gminy, analizy, informacje dotyczące zgodności z innymi dokumentami gminy, informacje o konsultacjach i monitoringu Programu. W części tabelarycznej natomiast przedstawiono szczegółowe omówienie poszczególnych projektów Programu oraz harmonogram realizacji.

Wprowadzenie

„Program Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin na lata 2012-2014”

jest efektem prac prowadzonych w ramach pilotażowego projektu Ministerstwa Rozwoju Regionalnego pn. „Decydujmy razem. Wzmocnienie mechanizmów partycypacyjnych w kreowaniu i wdrażaniu polityk publicznych oraz podejmowaniu decyzji publicznych”, dotyczącego tworzenia i testowania mechanizmów partycypacji w 108 gminach i powiatach z terenu całej Polski.

Celem projektu jest upowszechnienie sprawdzonych modeli partycypacji powstałych w Polsce i za granicą, dostarczenie społecznościom i władzom lokalnym narzędzi monitorowania i oceny stanu partycypacji oraz opracowanie i przygotowanie do wdrożenia ogólnokrajowego systemu wspierania partycypacji.

Pojęcie **partycypacji** można zdefiniować jako mniej lub bardziej bezpośrednie uczestnictwo obywateli w życiu społecznym, publicznym i politycznym. **Partycypacja** - nazywana publiczną, dotyczy zaangażowania jednostek w działania struktur i instytucji demokratycznego państwa, a więc instytucji władzy publicznej oraz zarządzanych przez nie i podległych im organizacji sektora publicznego. **Angażowanie obywateli** jako kategoria partycypacji publicznej obejmuje działania inicjowane i kontrolowane przez władze publiczne w toku wypełniania ich statutowych zadań administracyjnych lub zarządczych. Zasadniczym celem tych działań jest doskonalenie procesu decyzyjnego i jakości świadczonych usług publicznych tak, by zapewnić wokół nich możliwy konsensus oraz wsparcie i akceptację obywateli. Uczestnicy - przedstawiciele społeczności lokalnych oraz samorządów - wprowadzają nową jakość w relacje między obywatelami i ich organizacjami, a władzami przedstawicielskimi i administracją lokalną.

Ze względu na systemowy i pilotażowy charakter projektu działania są wielowymiarowe. Gmina Wołomin realizuje projekt w ścieżce subregionalnej, na poziomie ponadlokalnym. Do tej części programu przystąpiło 40 gmin i 8 powiatów, wchodzących w skład 8 subregionów. W skład subregionu **Cudu nad Wisłą** weszły samorządy Powiatu Wołomińskiego, Wołomina, Radzymina, Zielonki, Strachówki i Klembowa. W każdym powstawały w sposób partycypacyjny różne polityki społeczne.

Samorządy, które zdecydowały się wziąć udział w projekcie mogły wybrać obszar w ramach, którego rozpoczną swoje działania partycypacyjne. Mając do wyboru takie obszary jak: zatrudnienie, integrację społeczną, przedsiębiorczość czy zrównoważony rozwój, w gminie Wołomin zdecydowano się na opracowanie Programu Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości (PWRP), mając na uwadze, że rozwój gospodarczy gminy wymaga spójnej polityki wspierania przedsiębiorczości.

Opracowany Program obejmuje działania władz oraz podmiotów współpracujących, skierowane do sektora MSP, ale również zakłada działania w kierunku promocji gospodarczej gminy oraz jej otwarcie na pozyskiwanie nowych inwestorów. Niniejsze opracowanie jest programem działań na lata 2012 – 2014, z których większość będzie realizowana również w latach kolejnych.

Głównym argumentem przemawiającym za opracowaniem PWRP jest możliwość planowego i analitycznego ukierunkowania na tworzenie jak najkorzystniejszych warunków rozwijania przedsiębiorczości z pożytkiem dla gminy i jej mieszkańców. Jednym z celów powstania Programu jest kształtowanie w gminie korzystnej sytuacji na lokalnym rynku pracy poprzez przyjazną politykę oraz uruchamianie wynikających z niej odpowiednich instrumentów wsparcia przedsiębiorców. Program ma stanowić dla gminy Wołomin narzędzie służące do rozwoju przedsiębiorczości na poziomie lokalnym, które nie tylko pozwoli na koordynację instrumentów wspierania przedsiębiorczości, ale również, poprzez zastosowanie rozbudowanej części sprawnościowej, umożliwi obiektywną ocenę działań władz lokalnych w zakresie rozwoju gospodarczego. Przede wszystkim jednak większość jego założeń dąży do budowy płaszczyzny współpracy i komunikacji pomiędzy administracją, przedsiębiorcami, organizacjami gospodarczymi i społeczeństwem.

Włączanie obywateli w podejmowanie ważnych dla społeczności lokalnej decyzji, planów, strategii jest kluczowym wyzwaniem dla rozwoju gminy. Proces ten daje obywatelom szansę wpływu na środowisko, w którym mieszkają, a zarazem odpowiada na ich rzeczywiste potrzeby.

W pracach nad powstaniem „Programu Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin na lata 2012-2014” uczestniczyli przedstawiciele: organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, różnych grup zawodowych, rozmaitych instytucji, jak i mieszkańcy zainteresowani tematyką przedsiębiorczości, wspierani przez pracowników Urzędu Miejskiego w Wołominie, którzy wspólnie stworzyli Grupę roboczą ds. przedsiębiorczości.

Proces powstawania Programu

Gmina Wołomin przystąpiła do ogólnopolskiego projektu systemowego Decydujmy Razem w dniu 28 stycznia 2011 r. na mocy porozumienia podpisanego przez Burmistrza Wołomina - Ryszarda Madziara.

Następnie w Urzędzie Miejskim w Wołominie powstał zespół zadaniowy ds. partycypacji, w skład którego wchodził oprócz urzędników przedstawiciele lokalnej społeczności. Zadaniem zespołu było wybranie tematyki jakiej miałyby dotyczyć tworzonego dokumentu oraz zaproszenie osób zainteresowanych do tworzenia programu. Spośród osób, które wyraziły swoje zainteresowanie tworzeniem programem utworzyła się grupa robocza ds. przedsiębiorczości. Jej zadaniem było opracowanie programu, w trakcie spotkań roboczych i warsztatów z ekspertem. Zespół zadaniowy, który również znalazł się w składzie grupy, zajmował się organizacją i obsługą spotkań oraz wsparciem technicznym i merytorycznym.

Grupa robocza ds. przedsiębiorczości to osoby, których pomysły i przemyślenia znalazły odzwierciedlenie w założeniach prezentowanego Programu. Osoby, które bezinteresownie poświęciły swój czas, aby na wspólnych spotkaniach określić problemy gminy, przeanalizować je i wspólnie zaproponować szereg działań mających przyczynić się do rozwoju przedsiębiorczości w gminie Wołomin. Dzięki zaangażowaniu członków grupy oraz z uwagi na fakt, iż reprezentowali oni różne środowiska udało się stworzyć Program, który dotyka wielu obszarów, zawiera niekiedy cele bardzo ambitne, a jednocześnie jego założenia wydają się odpowiadać na realne potrzeby wołomińskiej społeczności.

W trakcie prac nad Programem członkowie Grupy przygotowali i przeprowadzili badanie ankietowe wśród społeczności wołomińskiej, którego celem było zidentyfikowanie problemów z jakimi borykają się przedsiębiorcy oraz poznanie opinii i oczekiwań mieszkańców gminy w zakresie działań w kierunku wspierania rozwoju przedsiębiorczości.

Spotkania Grupy roboczej ds. przedsiębiorczości odbywały się w siedzibie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Wołominie oraz w siedzibie Urzędu Miejskiego w Wołominie. W okresie od lipca 2011 do kwietnia 2012 r.

ROZDZIAŁ I

1. Diagnoza aktualnej sytuacji społeczno - gospodarczej gminy Wołomin

Nieodłącznym elementem każdego dokumentu strategicznego czy planistycznego jest diagnoza. Rolą diagnozy jest zbadanie i określenie potencjału jakim dysponuje, w tym konkretnym przypadku gmina Wołomin, mogącego stanowić podstawę dla analiz, a następnie formułowania celów w zakresie rozwoju przedsiębiorczości.

1.1 Ogólna informacja o gminie Wołomin

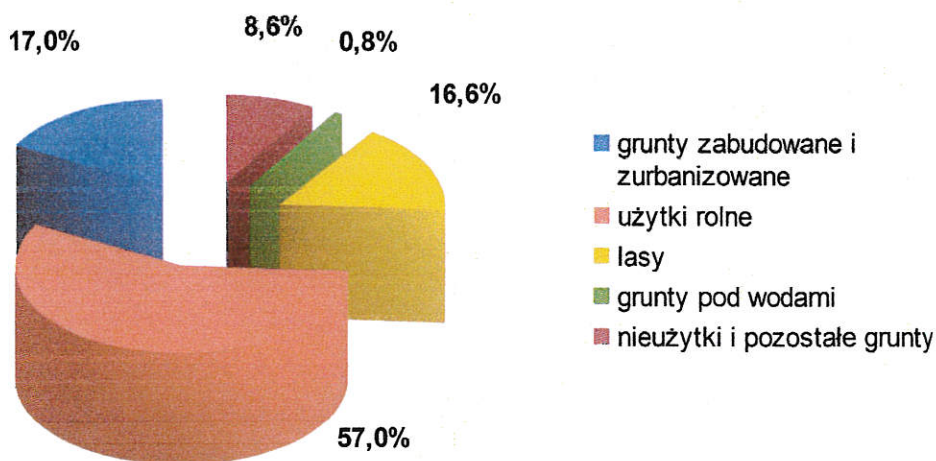
Gmina Wołomin jest gminą miejsko-wiejską położoną w środkowej części województwa mazowieckiego, na obrzeżach aglomeracji warszawskiej. Obszar gminy zajmuje 6166 ha, z tego aż 3506 ha to użytki rolne, 1095 ha to grunty zabudowane i zurbanizowane, 968 ha zajmują lasy, a 597 ha grunty pod wodami i nieużytki.

Tab.1. Struktura użytkowania gruntów w gminie Wołomin

Typy użytkowania	Jednostka miary	Powierzchni gruntów w gminie	% obszaru gminy
ogółem	ha	6166	100
grunty zabudowane i zurbanizowane	ha	1095	17
użytki rolne	ha	3506	57
las	ha	968	16,6
grunty pod wodami	ha	30	0,8
nieużytki i pozostałe grunty	ha	567	8,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres 1. Struktura użytkowania powierzchni gminy (w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Mimo względnie wysokiego udziału gruntów rolnych, rolnictwo na terenie miasta ma znaczenie marginalne.

Centralną częścią gminy jest miasto Wołomin, które otoczone jest od północy, wschodu i południa terenami wiejskimi. W skład gminy Wołomin wchodzi: miasto Wołomin i 15 sołectw: Helenów, Czarna, Zagoścień, Lipinki, Duczki, Lipiny Stare, Lipiny Nowe, Grabie Stare, Grabie Nowe, Mostówka, Majdan, Cięciwa, Leśniakowizna, Ossów oraz Turów. Gmina zajmuje powierzchnię 62 km². Zgodnie z danymi GUS na koniec roku 2011 r. liczba ludności na terenie gminy wynosi 50,9 tys. mieszkańców, w tym: ok. 37,1 tys. w mieście i ok. 13,8 tys. na terenach wiejskich. Gęstość zaludnienia w mieście wynosi 2153 osób na km², natomiast w całej gminie 825 osób na km², co czyni ją najgęściej zaludnioną gminą miejsko-wiejską w Polsce.

Z uwagi na fakt, że Wołomin jest miastem powiatowym, na jego terenie mają swoją siedzibę zarówno władze gminy jak i powiatu, szpital powiatowy, sąd rejonowy i szereg instytucji administracji publicznej. Czyni to z miasta centrum administracyjne całego powiatu wołomińskiego.

1.2. Infrastruktura techniczna gminy

Wołomin należy do aglomeracji warszawskiej, położony jest w odległości ok. 20 km od centrum Warszawy na linii kolejowej do Białegostoku. Przez miasto przebiegają drogi wojewódzkie nr 634 (Port Lotniczy im. F. Chopina – Ząbki – Zielonka – Wołomin - Wólka Kozłowska), nr 635 (Wołomin - Radzymin) oraz 628 (odcinek droga 634-stacja kolejowa), a także międzynarodowa linia kolejowa E75 Warszawa-Rail Baltica (linia kolejowa nr 6 Zielonka - Kuźnica Białostocka) z dwiema stacjami w Wołominie (Wołomin i Wołomin-Słoneczna).

1 stycznia 2009 nastąpiła częściowa integracja taryfy Zarządu Transportu Miejskiego w Warszawie z taryfą Kolei Mazowieckich. Wprowadzono ofertę "wspólny bilet", która umożliwia podróżowanie na terenie aglomeracji warszawskiej wszystkimi środkami komunikacji publicznej na podstawie biletów ZTM. Wołomin posiada autobusowe połączenia z centrum Warszawy obsługiwane przez prywatnych przewoźników. Ponadto przez Wołomin przebiega również jedna linia nocna N62 obsługiwana przez ZTM w Warszawie.

Na terenie gminy działają trzy spółki komunalne oraz jednostka pomocnicza:

- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. (PWiK sp. z o.o.),
- Zakład Energetyki Ciepłej sp. z o.o. (ZEC sp. z o.o.)
- Przedsiębiorstwo Komunalne sp. z o.o. (PK sp. z o.o.)
- Miejski Zakład Oczyszczania

• Infrastruktura wodno-kanalizacyjna

Obecnie układ wodno-kanalizacyjny zaspokaja istniejące potrzeby dostawy i odbioru wody. Z wodociągów korzysta obecnie (wg PWiK Sp. z o.o. w Wołominie) około 98%, mieszkańców miasta oraz 52% mieszkańców wsi (stan na koniec 2010 r.). Podstawowym źródłem zaopatrzenia gminy Wołomin w wodę do celów bytowo-gospodarczych są i w dalszym ciągu będą ujęcia wód czwartorzędowych. Woda pobierana jest z trzech ujęć głębinowych: „Graniczna”, „Lipińska” i „Grabie Stare”. Głównym ujęciem, współpracującym z najnowocześniejszą stacją uzdatniania, jest ujęcie „Graniczna” produkujące ok. 84% dostarczanej przez PWiK sp. z o.o. wody.

Tab. 2. Produkcja wody z ujęć wód na terenie Gminy Wołomin w latach 2009-2010

Wyszczególnienie	Produkcja (w m ³)		Wtłoczono (w m ³)		Cele własne stacji (w m ³)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
SUW Graniczna	2 284 392	2 139 654	2 201 333	2 078 779	83 059	60 875
SUW Lipińska	255 181	331 128	251 611	327 604	3 570	3 524
SUW Grabie Stare	91 573	89 731	88 609	87 472	2 964	2 259
Razem	2 631 146	2 50 513	2 541 533	2 493 855	89 593	66 658

Źródło: PWiK sp. z o.o. w Wołominie

W 2009 r. długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Wołomin wyniosła 87,7 km, natomiast ilość połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wyniosła 3 644 sztuk. W 2010 r. długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie gminy wyniosła 122, 03 km, natomiast ilość połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania 3 971 sztuk. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej szacowana była w 2009 r. na 30 098 osób, w tym w mieście Wołomin 28 900 osób. Wskaźnik kanalizacyjnej sieci rozdzielczej na 100 km² wyniósł w 2009 roku 142,1 km. Siecią kanalizacyjną odprowadzono w 2009 r. 1 366,6 dam³ ścieków. Na terenie gminy funkcjonuje miejsko-wiejska oczyszczalnia ścieków „KRYM”, do której odprowadzane są ścieki bytowo-gospodarcze z terenu gminy.

Zarządzanie infrastrukturą wodno - kanalizacyjną w gminie leży w zakresie kompetencji spółki komunalnej - Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Wołominie.

• Infrastruktura energetyczna i gazownicza

Na terenie Wołomina nie występują źródła wytwarzania energii elektrycznej. Miasto i gmina Wołomin zasilane są w energię elektryczną z dwóch głównych punktów zasilania, którymi są stacje redukcyjne 110/15 kV, zwane GPZ (Główne Punkty Zasilania):

- RPZ 1 (WLM) - główny - przy ul. Piłsudskiego 61 w Wołominie
- RPZ 2 (WOM) - przy ul. Duczkowskiej we wsi Lipiny Nowe

* (RPZ - Rozdzielczy Punkt Zasilania)

Z wymienionych stacji wyprowadzony jest szereg linii napowietrznych i kablowych, stanowiących miejską i gminną sieć średniego napięcia. W mieście funkcjonuje tylko jeden system średniego napięcia 15 kV. Sieć linii średniego napięcia jest spięta, jej odcinki wyprowadzane są poza gminę i zasilają sąsiednie miejscowości.

Opisana sieć energetyczna jest administrowana i eksploatowana przez Zakład Energetyczny Warszawa - Teren, Rejon Energetyczny Wołomin, Posterunek Energetyczny w Wołominie przy ul. Piłsudskiego 61.

Po północnych i północno-wschodnich obrzeżach gminy przebiega linia wysokiego napięcia 400 kV ze strefą izolacji sanitarnej o szerokości 100 m od osi linii, bez prawa do zabudowy. Przez południową część gminy Wołomin projektowana jest linia WN 110 kV z powiązaniem do istniejącej linii 110 kV.

Długość czynnej sieci gazowej ogółem – według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku kształtowała się na poziomie 183,5 km, z czego 5,8 km była to sieć przesyłowa, a 177,7 km stanowiła sieć rozdzielcza. Miasto i gmina Wołomin są zasilane gazociągami wysokiego ciśnienia przebiegającym w północnej części charakteryzowanej jednostki. Wzdłuż gazociągu wysokiego ciśnienia wyznaczono strefę izolacji sanitarnej o szerokości 100 metrów. Miasto i gmina Wołomin posiadają gęstą sieć gazociągów rozdzielczych średnio i niskoprężnych. Większa część budownictwa zasilana jest w gaz ziemny z sieci gazociągów. Gazociąg niskoprężny obsługuje Osiedle Niepodległości oraz Hutę. Zarządzanie energetyczną siecią w gminie leży w zakresie kompetencji spółki komunalnej – Zakładu Energetyki Ciepłej sp. z o. o. w Wołominie.

- **Gospodarka komunalna**

Działalnością usługową i handlowo-produkcyjną polegającą między innymi na prowadzeniu usług w zakresie zarządu, utrzymania w tym konserwacji, remontów i eksplantacji obiektów mieszkalnych i użytkowych na terenie gminy Wołomin zajmuje się Przedsiębiorstwo Komunalne sp. z o. o., które zarządza także dwoma targowiskami miejskimi. Targowisko przy ul. Armii Krajowej 49 zostało zmodernizowane i oddane do użytku w 2009 r. Do tego czasu kupcy handlowali w drewnianych boksach. Obecnie jest to pawilon handlowy o powierzchni 1400 m² z 74 sklepami i zadaszonymi korytarzami, wyposażony w instalacje: wodociagową, kanalizacyjną oraz centralnego ogrzewania. Dla wygody klientów stworzono parking z prawie 90 miejscami postojowymi oraz zainstalowano bankomat. Targowisko przy ul. 1 Maja składa się z 3 placów targowych o łącznej powierzchni 9404 m² jest tam prowadzony głównie handel tzw. naręczny.

- **Gospodarka odpadami**

Wywozem nieczystości z terenu gminy Wołomin zajmuje się Miejski Zakład Oczyszczania (MZO) z siedzibą przy ul. Łukasiewicza 4 w Wołominie będący jednostką budżetową gminy. Świadczy on usługi w zakresie wywozu nieczystości płynnych i stałych z posesji prywatnych, wywozu nieczystości stałych z koszy ulicznych, opróżniania pojemników typu Igloo z surowców wtórnych, sprzątania terenu miasta w zakresie zleconym przez Burmistrza Wołomina, odbioru makulatury, puszek, baterii ze szkół oraz leków, segregacji odpadów i sprzedaży surowców wtórnych. Ponadto działają również firmy prywatne świadczące usługi w tym zakresie.

W 2012 r. rozpoczęto prace nad przekształceniem MZO w spółkę prawa handlowego.

Drugim obiektem z zakresu odzysku/unieszkodliwiania odpadów zlokalizowanym w granicach administracyjnych gminy Wołomin jest składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Lipiny Stare, które powstało na podstawie Decyzji Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Wołominie z dnia 6 listopada 1973 roku. W latach 2004 - 2006 przeprowadzona została kolejna modernizacja obiektu polegająca na zakończeniu eksploatacji dotychczasowego nasypu odpadów i przeprowadzeniu jej rekultywacji końcowej oraz budowie nowej kwatery składowiska zgodnie z założeniami z 1994 roku. Składowisko wyposażone jest w instalację dezodorującą uciążliwości zapachowe. Posiada nowoczesną instalację pozwalającą na ujęcie i unieszkodliwienie powstającego w trakcie rozkładu odpadów biogazu.

1.3. Oświata i kultura

Podstawą rozwoju gospodarczego każdej gminy jest odpowiednio wyedukowane społeczeństwo. Wołomin nie jest gminą akademicką, jednak baza edukacyjna jest wystarczająca do zapewnienia odpowiedniej jakości wykształcenia wołomińskiej młodzieży.

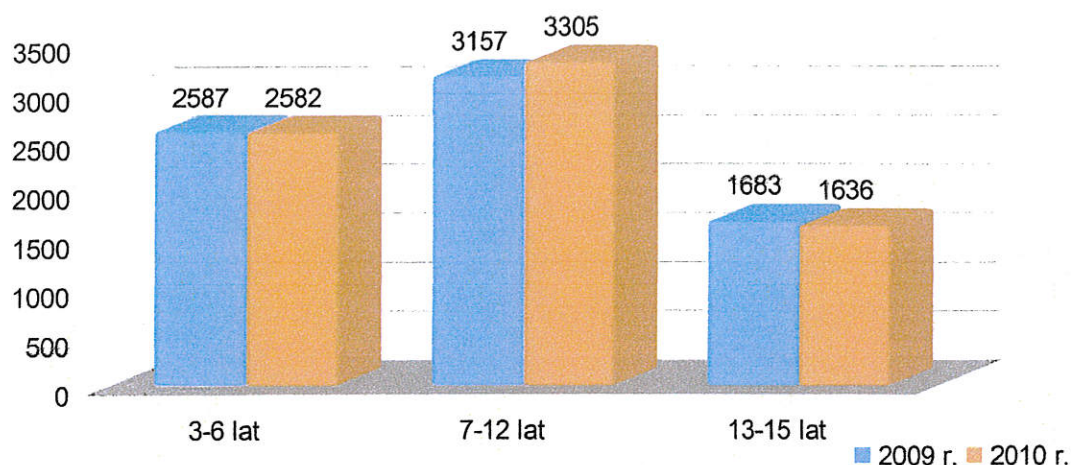
Tab. 3. Ludność gminy według edukacyjnych grup wieku

Przedział wiekowy:	2009 r.	2010 r.
3-6 lat	2587	2582
7-12 lat	3157	3305
13-15lat	1683	1636

Źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca 2010 i 2011 r.

Jak widać na powyższym zestawieniu w ostatnich latach zmniejsza się nieznacznie liczba uczniów szkół gimnazjalnych, natomiast można zaobserwować wyraźny wzrost liczby uczniów szkół podstawowych, co wyraźnie obrazuje poniższy wykres.

Wykres 2. Ludność gminy według edukacyjnych grup wieku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie - *Statystyczne Vademecum Samorządowca 2010 i 2011 r.*

W tabeli poniżej zaprezentowano zestawienie liczby uczniów i miejsc w placówkach wychowawczych w gminie Wołomin.

Tab. 4. Zestawienie danych dotyczących liczby uczniów w placówkach wychowawczych w gminie Wołomin

Edukacja	2008/09	2009/10	2010/11
Placówki wychowania przedszkolnego	20	22	23
w tym przedszkola	10	12	13
Miejsca w przedszkolach	1087	1205	1287
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	1464	1581	1653
w tym w przedszkolach	1145	1231	1300
Szkoły podstawowe	12	12	12
Uczniowie szkół podstawowych	3325	3255	3274
Szkoły gimnazjalne	9	9	9
Uczniowie szkół gimnazjalnych	1845	1812	1746

Źródło: *Statystyczne Vademecum Samorządowca 2010 i 2011 r.*

Kształcenie ponadgimnazjalne realizowane jest w gminie przez cztery placówki:

- I Liceum Ogólnokształcące w Wołominie (ZS Nr1)
- III Liceum Ogólnokształcące w Wołominie (ZS Nr 3)
- Zespół Szkół Ekonomicznych im. Stanisława Staszica (LE, LH, LP)
- Zespół Szkół w Wołominie (LO, ZSZ, LP)

Na terenie gminy od 2008 r. funkcjonuje jedna szkoła wyższa - Wyższa Szkoła Współpracy Międzynarodowej i Regionalnej im. Zygmunta Glogera. Uczelnia prowadzi studia I stopnia (licencjackie) na kierunkach: ekonomia, filologia angielska, filologia rosyjska, iberystyka, arabistyka.

Ponadto lokalizacja gminy w pobliżu Warszawy dysponującej znaczną ilością uczelni wyższych i instytucji kultury stwarza młodzieży wołomińskiej szerokie perspektywy rozwoju

intelektualnego.

Istotny udział w budowaniu kapitału ludzkiego mają również takie instytucje jak:

- Miejski Dom Kultury w Wołominie, działający od 1995 roku, z siedzibą w budynku byłego Domu Kultury Huty Szkła. Placówka edukacyjna, kształcąca dzieci i młodzież w kilkunastu sekcjach. Miejski Dom Kultury dysponuje salą widowiskową, na jej scenie odbywają się koncerty muzyczne, przedstawienia teatralne, uroczyste akademie okolicznościowe itp.
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Zofii Nałkowskiej w Wołominie, utworzona w 1949 r. Od 12 listopada 2009 roku Biblioteka posiada nową siedzibę - obecnie mieści się na I i III piętrze wyremontowanego zabytkowego budynku dawnej "Jedynki" przy ulicy Wileńskiej 32, w samym centrum miasta. Posiada trzy podległe filie: Filia Osiedle Niepodległości (ul. Poprzeczna 6, Wołomin), Filia Ossów (ul. Matarewicza 148, Ossów), Filia Zagościniec (ul. 100-lecia, Zagościniec).

1.4. Rynek pracy

Bezrobocie jest zjawiskiem występującym powszechnie, jednakże w kontekście gospodarczym stanowi jeden z najpoważniejszych problemów społecznych nie tylko dla gminy, lecz również dla powiatu wołomińskiego.

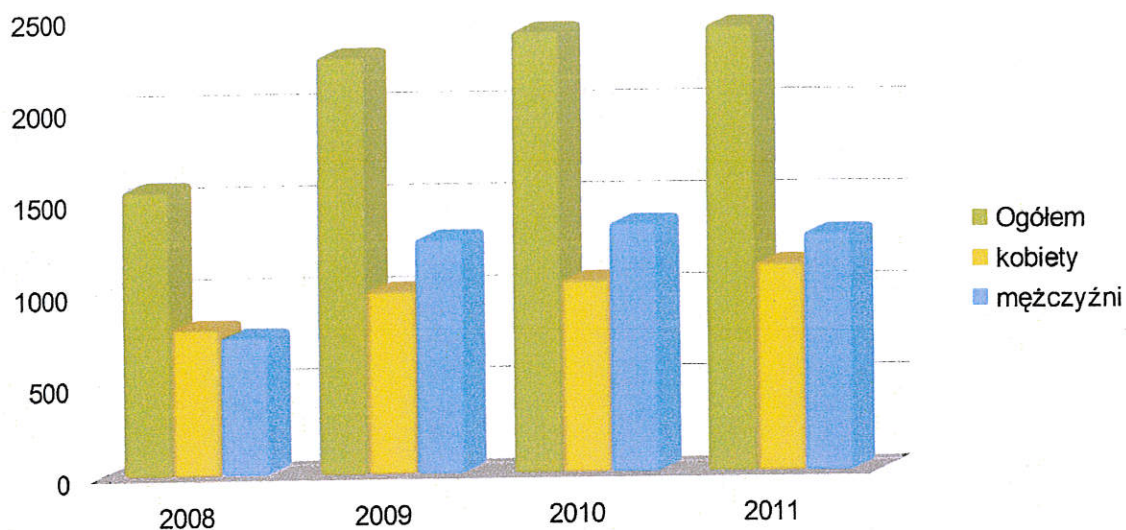
Obsługą bezrobotnych z terenu gminy Wołomin zajmuje się Powiatowy Urząd Pracy w Wołominie. Wg danych tego urzędu na koniec roku 2011 status osób bezrobotnych posiadało 2427 osób, w tym 1032 kobiety. Poniżej zestawienie i wykres przedstawiający liczbę bezrobotnych z podziałem na kobiety i mężczyzn w latach 2008-2010.

Tab. 5. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Wołomin w latach 2008-2011

Bezrobotni	J. m.	Lata (stan na koniec każdego roku)			
		2008	2009	2010	2011
Ogółem	osoba	1552	2274	2403	2427
kobiety	osoba	802	998	1048	1132
mężczyźni	osoba	750	1276	1355	129

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Wołominie

Wykres 3. Bezrobotni w gminie Wołomin w latach 2008 – 2011

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Wołominie

Dla wypracowania odpowiednich mechanizmów wsparcia niezbędna jest znajomość struktury bezrobocia przynajmniej wg kategorii jaką jest wykształcenie osób bezrobotnych, dane te przedstawia poniższa tabela.

Tab. 6. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Wołomin w latach 2008-2011 wg poziomu wykształcenia

Bezrobotni	J. m.	Stan na koniec każdego roku			
		2008	2009	2010	2011
Ogółem	osoba	1552	2274	2403	2427
Wyższe	osoba	114	182	239	224
Policealne i średnie zawodowe	osoba	354	498	498	528
Średnie ogólnokształcące	osoba	147	257	300	317
Zasadnicze zawodowe	osoba	366	579	617	588
Gimnazjalne i poniżej	osoba	571	758	749	770

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Wołominie

Jak pokazuje powyższe zestawienie struktura bezrobocia wg poziomu wykształcenia w poszczególnych latach wydaje się być w miarę stabilna. Największą grupę bezrobotnych stanowią osoby z najniższym wykształceniem, w 2011 r. osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej stanowiły aż 32% ogółu bezrobotnych, a osoby posiadające wykształcenie zawodowe 24%. Oznacza to, że aż 56% bezrobotnych w gminie Wołomin stanowią osoby w wykształceniu niższym niż średnie.

1.5. Przedsiębiorczość

Na terenie gminy Wołomin wg danych GUS na koniec 2011 r. funkcjonowało 6 345 podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON.

Jak można zauważyć na podstawie przedstawionego poniżej zestawienia podmiotów, wg liczby zatrudnianych osób, dominują mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające nie więcej niż 9 osób, stanowią one 95% wszystkich zarejestrowanych podmiotów, a ich udział stale rośnie. Niestety malejąca ilość średnich i dużych firm wpływa niekorzystnie na sytuację na rynku pracy.

Tab. 7. Zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej wg wielkości zatrudnienia

Liczba zatrudnionych	J.m.	2009 r.	2010 r.	2011 r.
Ogółem	jed. gosp.	5944	6319	6345
0 - 9	jed. gosp.	5676	6039	6072
10 - 49	jed. gosp.	208	221	214
50 - 249	jed. gosp.	51	52	52
250 - 999	jed. gosp.	7	5	5
1000 i więcej	jed. gosp.	2	2	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Udział podmiotów zarejestrowanych na terenach wiejskich w liczbie podmiotów zarejestrowanych ogółem nieznacznie wzrasta - w 2009 r. wynosił 21%, natomiast w 2011 r. już 22%, co świadczy o stabilnym chociaż niezbyt dynamicznym rozwoju terenów wiejskich.

Tab. 8. Zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej w podziale na miasto i tereny wiejskie

Miejsce rejestracji	J.m.	2009 r.	2010 r.	2011 r.
Ogółem	jed. gosp.	5944	6319	6345
Miasto	jed. gosp.	4698	4953	4955
Tereny wiejskie	jed. gosp.	1246	1366	1390

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Największą grupę wśród przedsiębiorców z sektora prywatnego stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, ich udział w ogólnej liczbie podmiotów prywatnych utrzymuje się na stałym poziomie ok. 83,5%. Można jednak zaobserwować stały widoczny przyrost spółek handlowych na przestrzeni lat, podczas gdy liczba pozostałych podmiotów w latach 2010-2011 zmieniała się tylko nieznacznie.

Tab. 9. Podmioty gospodarki narodowej w sektorze prywatnym wg formy prawnej

Forma prawna organizacji	J. m.	2009 r.	2010 r.	2011 r.
sektor prywatny ogółem	jed. gosp.	5840	6209	6239
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed. gosp.	4890	5208	5205
spółki handlowe	jed. gosp.	241	264	278
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed. gosp.	36	36	39
spółdzielnie	jed. gosp.	12	12	11
fundacje	jed. gosp.	12	14	14
stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed. gosp.	75	74	75

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Biorąc pod uwagę rodzaj działalności, w gminie Wołomin wyraźnie przoduje handel i naprawa pojazdów samochodowych, na drugim miejscu znajduje się budownictwo. Tabela poniżej prezentuje podział podmiotów gospodarki narodowej wg klasyfikacji działalności.

Tab. 10. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane na terenie gminy Wołomin wg sekcji (EKD) w 2011 r.

SEKCJA	SEKTOR PUBLICZNY	SEKTOR PRYWATNY	OGÓŁEM
A: Leśnictwo i Rybactwo	0	38	38
B+C+D+E: Przemysł	3	700	703
F: Budownictwo	1	934	935
G: Handel i naprawa poj. samoch.	0	1991	1991
H: Transport i gospod. magazyn.	0	518	518
I: Zakwaterowanie i gastronomia	0	160	160
J: Informacja i komunikacja	0	178	178
K: Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	0	205	205
L: Obsługa rynku Nieruchomościami	12	122	134
M: Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4	449	453
N: Administrowanie i działalność wspierająca	0	200	200
O: Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	12	6	18
P: Edukacja	60	107	167
Q: Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	9	220	229
R: Kultura i Rekreacja	5	74	79
S: Pozostała Działalność Usługowa	0	337	337

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

1.6. Otoczenie gminy i współpraca międzynarodowa

Gmina Wołomin graniczy bezpośrednio z gminami: Kobyłka, Zielonka, Poświętne, Klembów, Radzymin, ale współpracuje czynnie również z pozostałymi samorządami powiatu wołomińskiego. Wyniki tej współpracy są często widoczne gdy pojawia się potrzeba obrony wspólnych interesów, istotna jest tu również rola Starostwa Powiatowego, którego odpowiednie działania potrafią jednoczyć gminy w celu ponoszenia problemów i uzyskiwania wspólnych korzyści.

Realizując ideę współpracy gmina Wołomin czynnie uczestniczy w Lokalnej Grupie Działania „Równiny Wołomińskiej”, której celem jest m. in. wspieranie zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich, wspieranie na tych terenach rozwoju przedsiębiorczości, turystyki oraz inicjatyw lokalnych. Ponadto Wołomin jest członkiem Związku Miast Polskich, do którego należy 298 miast z całego kraju. Działania w ramach ZMP dają możliwość wymiany informacji i doświadczeń pomiędzy miastami członkowskimi.

Samorządy mogą czerpać korzyści ze wspólnej współpracy, jednak w dziedzinie takiej jak gospodarka nie da się uniknąć zjawiska konkurencji, dlatego warto znać swoje otoczenie i potencjał gospodarczy jakim się dysponuje. Istotne znaczenie ma ilość sprawnie działających na terenie gminy podmiotów gospodarki narodowej, gdyż to one świadczą często o potencjale rozwojowym regionu i rozwój ten stymulują. Większa ilość przedsiębiorstw to więcej miejsc pracy, większy dostęp do produktów i usług, większe zainteresowanie inwestorów, mniejsze bezrobocie, a w związku z tym większe zadowolenie społeczeństwa.

Tab.11. Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w poszczególnych gminach powiatu wołomińskiego w stosunku do liczby ludności w 2010 r.

Nazwa gminy	Liczba ludności	Podmioty gospodarki narodowej	Udział % podmiotów gospodarki narodowej w stosunku do liczby mieszkańców
Strachówka	2867	119	4,15
Tłuszcz	18964	1235	6,51
Radzymin	21798	2398	11,00
Poświętne	5935	353	5,95
Klembów	9214	617	6,70
Jadów	7568	475	6,28
Dąbrówka	7496	542	7,23
Zielonka	17464	2635	15,09
Ząbki	28644	4483	15,65
Marki	26753	3220	12,04
Kobyłka	19723	2767	14,03
Wołomin	50897	6319	12,42

Źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca 2011 r.

Jak widać na podstawie powyższego zestawienia, gmina Wołomin plasuje się poza pierwszą trójką (w stosunku do gmin miejskich), pomimo stosunkowo dużej liczby podmiotów gospodarki narodowej, nawet biorąc pod uwagę samo miasto Wołomin.

Tab. 12. Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w mieście i terenach wiejskich gminy Wołomin w 2010 r. w stosunku do liczby ludności.

Miejsce rejestracji	Liczba ludności	Podmioty gospodarki narodowej	Udział % podmiotów gospodarki narodowej w stosunku do liczby mieszkańców
Ogółem w gminie	50897	6319	12,42
Miasto	37117	4953	13,34
Tereny wiejskie	13780	1366	9,91

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Powyższe zestawienia nie świadczą o pozostawaniu Wołomina w tyle, a jedynie o istniejących wciąż możliwościach rozwoju i miejscu na powstawanie nowych podmiotów gospodarczych. Należy jednak rozważyć przyłożenie większej wagi do dywersyfikacji działalności oraz inwestowania w rozwój i innowacyjność zarówno miasta, jak i terenów wiejskich.

Gmina Wołomin nawiązuje kontakty z innymi miastami i regionami Europy. Obecnie współpracuje z włoskim miastem Salerno i tureckim Yesilyurt. Współpraca opiera się na wymianie doświadczeń w zakresie nowych technologii, ochrony środowiska czy gospodarki komunalnej.

W zakresie kontaktów mieści się tematyka kultury i sportu, turystyki oraz młodzieży i edukacji. W obecnym zglobalizowanym świecie dającym możliwości szybkiej wymiany informacji pomiędzy jednostkami rozmieszczonymi nawet bardzo daleko od siebie, istotne jest, aby współpraca nie ograniczała się tylko do najbliższych sąsiadów. Dobre praktyki, doświadczenie i wiedzę czerpać można z każdego regionu Europy czy świata.

ROZDZIAŁ II

2. Badania i analizy

Dla prawidłowego określenia celów i założeń Programu niezbędne jest zdefiniowanie występujących problemów oraz dokonanie niezbędnych analiz. W rozdziale tym oparto się przede wszystkim na analizie SWOT ze względu na łatwość jej przeprowadzenia dla każdego z uczestników grupy jak również dlatego, że była ona najbardziej odpowiednia do oceny potencjału rozwojowego z zakresu przedsiębiorczości.

2.1. Zdefiniowane problemy

Podczas prac grupy roboczej ds. przedsiębiorczości zidentyfikowano szereg problemów, które stanowią znaczne utrudnienia nie tylko dla przedsiębiorców, ale także dla całej społeczności wołomińskiej.

Problemy dotyczyły takich dziedzin jak:

a) działalność administracji:

- Długi czas oczekiwania na pozwolenia i decyzje,
- Słaba jakość działania kadry Urzędu Miejskiego,
- Brak odpowiedniego wsparcia dla przedsiębiorców,
- Brak widocznego ducha „pro-przedsiębiorca” w Urzędzie Miejskim w Wołominie,

b) infrastruktura:

- Słabe skomunikowanie z Warszawą,
- Brak opracowanej polityki komunikacyjnej (transportu publicznego),
- Niewystarczająca ilość parkingów,
- Brak pełnego pokrycia gminy adekwatnymi MPZP,

c) brak promocji i działań na rzecz budowy wizerunku gminy:

- Zły wizerunek miasta (co mogą zrobić urzędnicy i mieszkańcy),
- Słaba promocja gminy "na zewnątrz" – nie urzędu,
- Brak programu promocji gminy, brak wspólnej promocji gminy i powiatu,

d) brak współpracy i zintegrowanych działań na rzecz przedsiębiorczości:

- Słaba współpraca samorządów (koordynacja działań, wspólne działania),
- Brak sprawnej instytucji wsparcia biznesu know-how + finanse,
- Słaba infrastruktura konferencyjna,
- Brak czynnego pozyskiwania inwestorów,
- Szara strefa,
- Słaby rozwój przedsiębiorstw,
- Brak integracji przedsiębiorców,
- Brak wiedzy i przygotowania młodzieży do bycia przedsiębiorcą.

2.2. Analiza SWOT

Analiza SWOT przeprowadzona pod kątem przedsiębiorczości dzięki, której grupa pracująca nad Programem mogła określić słabe i mocne strony gminy oraz szanse i zagrożenia dla rozwoju przedsiębiorczości, przyczyniła się w znacznej mierze do wyznaczenia głównych kierunków Programu.

Analiza SWOT przeprowadzona na trzecim spotkaniu grupy roboczej ds. przedsiębiorczości:

MOCNE STRONY:	SŁABE STRONY:
• położenie blisko stolicy, • kapitał ludzki – wiedza przedsiębiorców, • wykształcone społeczeństwo, • dostęp do szkół i uczelni, • miasto powiatowe, • siedziba wielu urzędów powiatowych i gminnych, • rozpoznawalność produktu – stolarka, szkło, • tradycje rzemieślnicze, • szkolnictwo zawodowe, • podaż usług finansowych, • lokalny patriotyzm, • duży kapitał społeczny.	• mała pojemność rynku, • mała podaż lokali, • wysokie podatki – nieadekwatne podatki, • brak centrum usługowego dla firm, • brak adekwatnych MPZP przyjaznych przedsiębiorczości, • brak ducha Pro-Przedsiębiorca w Urzędzie Miejskim w Wołominie, • słabość połączeń komunikacyjnych – drogi, transport, • rozdrobnienie przedsiębiorców – brak współpracy – wzajemna nieufność, • słaba promocja firm, • rozproszenie sklepów, • słaby przepływ informacji pomiędzy urzędnikami a sektorem prywatnym, • słabo zorganizowana (brak) przestrzeń publiczna (miejsca spacerowe, wypoczynkowe), • słaba wiedza menedżerska przedsiębiorców (zarządzanie, promocja), • słaba promocja miasta na zewnątrz, • niechęć mieszkańców do zmian.

SZANSE:	ZAGROŻENIA:
• sąsiedztwo dużego rynku, • rozwój rynku „wyższej półki”, • rozwój infrastruktury komunikacyjnej • demografia sprzyja rozwojowi mniejszych miast, • rozwój rynku usług, • zwiększania aktywności władz w kierunku promocji gospodarczej, • popularyzacja tendencji do współpracy władz z partnerami biznesowymi, • możliwość zaproponowania niższych cen, • rozpoznawalność miasta, • wzrost zainteresowania turystyką.	• konkurencja innych gmin, • sąsiedztwo Warszawy, • kryzys, • rosnące koszty prowadzenia działalności, • brak społeczeństwa obywatelskiego, • niespójne działania rozwojowe, • zmiany prawne, • brak znajomości zagrożeń.

Bliskie sąsiedztwo Warszawy jest jednocześnie słabą i mocną stroną, a rynek warszawski zarówno szansą jak i zagrożeniem. Miasto powiatowe jakim jest Wołomin może być atrakcyjne dla pobliskich miejscowości, tak jak teraz Warszawa dla Wołomina.

Przeprowadzona analiza SWOT pozwala stwierdzić, że mocne strony to potencjał jaki oferuje gmina ze względu na położenie, znaczenie w powiecie, tradycje rzemieślnicze, dostęp do rynku finansowego oraz zapewnienie odpowiedniego wykształcenia wołomińskiej młodzieży. Trafność argumentów potwierdza duża ilość podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy, co oznacza, że zapewnione są niezbędne warunki do zakładania działalności.

Słabe strony jakie zdefiniowano w trakcie prac nad Programem dotyczą przede wszystkim utrudnień w rozwijaniu działalności gospodarczej lub braku wsparcia w tym zakresie. Słaba infrastruktura transportowa, podatki, brak promocji gospodarczej miasta, brak zaangażowania władz w rozwój gospodarczy nie pozwalają na rozwijanie skrzydeł wołomińskim przedsiębiorcom. Duże rozdrobnienie przedsiębiorców oraz mała pojemność rynku przy jednoczesnym niedostatecznym zapewnieniu wiedzy menadżerskiej sprawiają, że tylko nieliczni mają szansę rozwoju na szeroką skalę.

Zdefiniowane zagrożenia w zestawieniu ze słabymi stronami do jakich należy zaliczyć brak spójnych działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości nie tylko władz lokalnych, ale przede wszystkim samych przedsiębiorców, będących często wynikiem niechęci do zmian, braku zaufania do władz i innych podmiotów na rynku, wskazują na pilną potrzebę podjęcia działań na rzecz współpracy dla rozwoju gminy. Istniejąca sytuacja sprawia, że przedsiębiorcy wołomińscy, a tym samym również gmina Wołomin, będą pozostawali w tyle za swoimi sąsiadami. Tylko wspólne otwarcie się na zmiany i rozwój oraz budowę społeczeństwa obywatelskiego pozwoli stawić czoła konkurencji zewnętrznej i kryzysowi ekonomicznemu.

Szanse jakie wyłoniło podczas analizy dotyczą przede wszystkim możliwości rozwojowych gminy Wołomin, której rozwój warunkuje również rozwój przedsiębiorczości. Postawiono na rozwój infrastruktury w związku z bliskością Warszawy, promocję gminy, jej rozpoznawalność oraz rozwój turystyki. Należy jednak zwrócić uwagę, że w dzisiejszych czasach rozwój gminy nie może się odbywać w oderwaniu od rozwoju firm działających na jej terenie. Coraz częściej zdarza się, że to firmy stymulują rozwój regionów, często nie oczekując niczego więcej od władz lokalnych jak tylko nie stawiania przeszkód na drodze ich rozwoju.

Gdy jednak władze lokalne mają świadomość, że na rozwój społeczności mają wpływ wszystkie podmioty zarówno publiczne jak i prywatne, i istnieje wola współpracy z obu stron wówczas o wiele łatwiej o rozwój gospodarczy.

2.3. Analiza badań ankietowych

W ramach prac nad „Programem Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin na lata 2012-2014” przeprowadzone zostało badanie ankietowe wśród społeczności wołomińskiej, którego tematyka dotyczyła bezpośrednio przedsiębiorczości. Badanie przeprowadzono na podstawie dwóch formularzy ankietowych, z których jeden był skierowany do przedsiębiorców, a drugi do osób nie prowadzących działalności gospodarczej. Łącznie odpowiedzi udzieliło 91 ankietowanych, z czego 51 formularzy zostało wypełnionych przez przedsiębiorców. Ankiety zawierały zarówno pytania zamknięte jak i otwarte. Szczegółowe ich omówienie przedstawia załącznik nr 1.

Zdecydowana większość odpowiedzi udzielonych na pytania wskazuje, że ankietowani oczekują wsparcia władz lokalnych dla przedsiębiorczości i większego zainteresowania problemami przedsiębiorców.

Ankietowani mieli możliwość podzielenia się problemami jakie utrudniają prowadzenie działalności gospodarczej. Najczęściej pojawiały się odpowiedzi: brak dobrych dróg i połączeń z innymi miastami, brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, brak przyjaznego podejścia przy załatwianiu spraw przedsiębiorców, zbyt duża ilość biurokracji, brak dostępu do instytucji wsparcia biznesu, brak ułatwień dla młodzieży wkraczającej na rynek pracy.

W trakcie prac nad programem wykorzystano również dane pozyskane w trakcie badania ankietowego przeprowadzonego w dniu 9 listopada 2011 r. wśród młodzieży najstarszych klas wołomińskich szkół średnich podczas seminarium pn. "Pomocna dłoń dla przedsiębiorców – Lekcja przedsiębiorczości". Poniżej omówiono odpowiedzi na dwa pytania, dotyczące przedsiębiorczości.

Na pytanie: Czy w przyszłości zamierza Pan/Pani prowadzić działalność gospodarczą?

Odpowiedzi udzieliło 52 ankietowanych. Pozytywnie odpowiedziało 34 osoby, negatywnie zaś 13 osób, 5 osób nie było zdecydowanych. Oznacza to, że aż 65% ankietowanych zamierza w przyszłości zostać przedsiębiorcami.

Jako uzasadnienie odpowiedzi pozytywnych 13-krotnie pojawiło się stwierdzenie "duże zarobki, dochody". Natomiast 9 razy, jako uzasadnienie, pojawiła się możliwość samodzielnego i niezależnego działania. Dwukrotnie powodem były trudności ze znalezieniem pracy. Troje z ankietowanych odpowiedziało, że już posiada plany własnej działalności.

Jako uzasadnienie odpowiedzi negatywnych 3-krotnie podano odpowiedź "brak predyspozycji", 2-krotnie - "zbyt duża odpowiedzialność", 2-krotnie - "zbyt dużo formalności".

Wśród niezdecydowanych pojawiał się argument braku decyzji co do planowanej przyszłości.

Na pytanie: Gdyby Państwo prowadzili działalność gospodarczą jakiego wsparcia oczekiwalibyście Państwo od władz lokalnych?

Odpowiedzi udzieliło 50 ankietowanych. Wśród odpowiedzi 35 ankietowanych pojawiła się potrzeba wsparcia finansowego, 22 razy doradztwo, w tym - 5 prawne, 11 - pomoc w przygotowywaniu dokumentów i sprawach formalnych, 6 – kursy i szkolenia. Poruszane były też takie tematy jak uprzejmość i dobre nastawienie urzędników, więcej chęci do udzielenia informacji.

ROZDZIAŁ III

3. Założenia Programu Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości

Opracowane założenia do Programu są wynikiem analizy problemów występujących w gminie Wołomin w zakresie przedsiębiorczości. Nie wszystkie problemy da się rozwiązać od razu, wiele z nich wymaga czasu i znacznych nakładów finansowych. Jednakże cele wypracowane w ramach tego Programu wytyczają pewien kierunek działań, w celu wzajemnego współdziałania władz lokalnych i sektora prywatnego na rzecz rozwoju przedsiębiorczości.

3.1. Uzasadnienie potrzeby stworzenia Programu

Program Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin jest odpowiedzią na potrzebę stworzenia warunków do osiągnięcia jak największych korzyści społeczno-ekonomicznych dla gminy jako wspólnoty samorządowej przy optymalnym wykorzystaniu dostępnych zasobów. Lokalnemu samorządowi zależy na rozwoju i podniesieniu jakości życia mieszkańców.

Z przeprowadzonej analizy SWOT wynika, że w gminie Wołomin przede wszystkim istnieje potrzeba zastosowania instrumentów, które pomogą w zakładaniu i rozwijaniu prowadzonych działalności przez przedsiębiorców. Podstawowym celem powinno być stworzenie platformy wzajemnej współpracy pomiędzy administracją a sektorem prywatnym, na której będą rozwiązywane problemy gospodarcze i inicjowane nowe idee. Płaszczyzną budowania wzajemnego zaufania na rzecz wspierania rozwoju przedsiębiorczości są założenia tego Programu.

W niniejszym opracowaniu wyodrębniono kluczowe cele i priorytety, których realizację przewidziano w latach 2012-2014.

Dzięki ujęciu poszczególnych celów w strukturze Programu będzie możliwa koordynacja wszystkich instrumentów wspierania przedsiębiorczości, dostępnych na poziomie lokalnym, przez co możliwe będzie zwiększenie efektywności zadań realizowanych przez gminę. Gmina Wołomin otrzyma narzędzia do prowadzenia polityki rozwoju przedsiębiorczości na poziomie lokalnym, jak również będzie miała przejrzysty system wyboru najlepszych projektów realizujących m. in. cele Strategii zrównoważonego rozwoju miasta i gminy Wołomin do 2015 r. oraz Aktualizacji Strategii zrównoważonego rozwoju miasta i gminy Wołomin do 2020 r. Możliwe stanie się obiektywne ocenianie działań władz lokalnych w zakresie rozwoju gospodarczego, jak również wzmacnia się więzi pomiędzy lokalną administracją, przedsiębiorcami oraz innymi partnerami zaangażowanymi w rozwój przedsiębiorczości na terenie gminy Wołomin.

3.2. Podstawowe cele Programu

„Program Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin na lata 2012-2014” składa się z 20 projektów realizowanych w ramach 5 priorytetów w okresie od III kwartału 2012 r. do końca roku 2014. Duża część projektów rozpoczętych w ramach Programu będzie realizowana również po 2014 roku. Zostały one szczegółowo opisane w dalszej części. Zastosowany podział został podyktowany zróżnicowaniem instrumentów, które wpływają na poziom i stan przedsiębiorczości w gminie. W celu stymulowania efektu synergii projekty o podobnych celach i sposobach realizacji, zostały pogrupowane i realizowane będą w ramach jednego priorytetu. Głównym celem Programu jest:

„Przyspieszenie rozwoju gospodarczego gminy Wołomin poprzez wspieranie rozwoju przedsiębiorczości”

W ramach prowadzonych prac wyodrębniono następujące główne cele, których realizacja ma być odpowiedzią na zidentyfikowane problemy i możliwości rozwoju.

Cel 1. Poprawa obsługi i dostępu przedsiębiorców do informacji, usług doradczo-szkoleniowych i zewnętrznych źródeł finansowania

W trakcie prac nad Programem określono, że dużym utrudnieniem dla przedsiębiorców jest brak zrozumienia i chęci do współpracy ze strony urzędników, ale również brak kompetencji i negatywne nastawienie. Na terenie gminy nie ma również miejsca, do którego przedsiębiorcy lub osoby zainteresowane prowadzeniem działalności mogłyby się zwrócić po informację, wsparcie czy poradę.

W ramach tego celu Program zakłada realizację następujących przedsięwzięć:

- Powołanie i zapewnienie warunków funkcjonowania – Centrum Informacji i Doradztwa Gospodarczego
- Stworzenie elektronicznej platformy wymiany informacji w zakresie przedsiębiorczości oraz linii szybkiej obsługi przedsiębiorców
- Wdrożenie systemu zarządzania jakością w Urzędzie Miejskim w Wołominie

Cel 2. Zapewnienie korzystnych warunków infrastrukturalnych do rozwoju przedsiębiorczości w gminie Wołomin

Jak ustalono w ramach prac grupy ds. przedsiębiorczości czynnikiem znacznie utrudniającym rozwój jest brak odpowiedniej infrastruktury zarówno drogowej, terenowej jak i informacyjnej.

Chcąc budować kapitał przedsiębiorczy nie wolno także zapominać o inwestorach zewnętrznych. Dla wielu inwestorów ogromne znaczenie ogrywa zasób informacji jakie są w stanie zdobyć na temat danych terenów czy całej gminy, posiadanych przez nią MPZP oraz wieloletnich planów działań zmierzających do rozwoju danej gminy.

W ramach tego celu Program zakłada realizację następujących przedsięwzięć:

- Stworzenie bazy terenów inwestycyjnych gminy Wołomin
- Utworzenie Strefy Inwestycyjnej na terenie gminy Wołomin
- Utworzenie instytucji wsparcia przedsiębiorczości
- Pokrycie MPZP 14% obszaru gminy Wołomin do 2014 r.
- Opracowanie i konsekwentne wdrażanie lokalnej strategii rozwoju transportu

Cel 3. Zapewnienie odpowiedniego poziomu promocji wołomińskich przedsiębiorców i gminy Wołomin

Brak odpowiedniego poziomu promocji gminy i przedsiębiorców z jej terenu to problem, który pojawiał się bardzo często w trakcie prac grupy. Jednakże promocja to zadanie nie tylko władz gminy, ale także każdego lokalnego patrioty, któremu zależy na rozwoju swojej małej

ojczyzny. Dlaczego więc w ponad pięćdziesięciotysięcznej gminie mamy problem z promocją?

Po pierwsze żyjemy starym stereotypem złego wizerunku Wołomina jako miasta gangów i przestępczości, podczas gdy w całej Polsce prawie już o tym zapomniano. Po drugie jeśli chcemy promować gminę musimy znać jej potencjał i posiadać wypracowaną ofertę, trudno jest promować jeśli nie wiemy co chcemy promować. Po trzecie promocja może być tylko wtedy skuteczna jeśli opiera się na wspólnych zintegrowanych i konsekwentnych działaniach zainteresowanych grup, wśród których w gminie Wołomin oprócz władz i przedsiębiorców powinny znaleźć się wszystkie podmioty działające na jej terenie i wszyscy jej mieszkańcy.

Cel trzeci zakłada nowe rozdanie dla wizerunku Wołomina oraz wspólne działania i przedsięwzięcia na rzecz promowania gminy.

W ramach tego celu Program zakłada realizację następujących przedsięwzięć:

- Opracowanie programu promocji gospodarczej gminy Wołomin
- Stworzenie elektronicznej bazy usług i produktów wołomińskich przedsiębiorców
- Wypracowanie marki gminy Wołomin i jej promocja na zewnątrz
- Wypracowanie narzędzi promujących potencjał gospodarczy gminy Wołomin
- Ustanowienie dni przedsiębiorcy wołomińskiego
- Stworzenie warunków umożliwiających promocję wołomińskich przedsiębiorców na targach i innych imprezach gospodarczych

Cel 4. Zapewnienie odpowiedniego poziomu współpracy na rzecz rozwoju przedsiębiorczości

Współpraca to podstawa prowadzenia zrównoważonego rozwoju także w zakresie przedsiębiorczości. W ramach prac Grupy roboczej ds. przedsiębiorczości wykazano, że brak współpracy to podstawowy problem ograniczający rozwój gospodarczy nie tylko przedsiębiorców, ale również całej gminy. Współpraca umożliwia wzajemne zrozumienie kooperujących stron i wspólną realizację obranych celów. Dla rozwoju przedsiębiorczości w gminie Wołomin potrzeba nie tylko współpracy władz gminy z sektorem prywatnym, ale również współpracy ze wszystkimi dostępnymi podmiotami mogącymi przyczynić się do rozwoju gminy. Nie tylko władze muszą się nauczyć współpracy i zaufania, ale również przedsiębiorcy, gdyż większość celów można osiągnąć tylko wzajemnie się wspierając i uzupełniając. Współpraca gminy z innymi samorządami pozwoli na wymianę doświadczeń i wspólne działania, co będzie mogło znacznie ułatwić rozwój wołomińskiej przedsiębiorczości.

W ramach tego celu Program zakłada realizację następujących przedsięwzięć:

- Nawiązywanie współpracy partnerskiej w kraju i zagranicą
- Prowadzenie wspólnych działań z sąsiednimi jst na rzecz rozwoju przedsiębiorczości

- Utworzenie Rady Gospodarczej przy Burmistrzu Wołomina

Cel 5. Zapewnienie mieszkańcom gminy dostępu do niezbędnej wiedzy z zakresu przedsiębiorczości

Jak ważne jest posiadanie odpowiedniego przygotowania merytorycznego z zakresu zarządzania, finansów i przedsiębiorczości wiedzą sami przedsiębiorcy. Programy szkolne nie są odpowiednio przystosowane do kształcenia przyszłych przedsiębiorców, a odpowiednią wiedzę dotyczącą zarządzania czy finansów można zdobyć dopiero na studiach, dlatego też aktywni przedsiębiorcy zmuszeni są do zdobywania wiedzy na własną rękę korzystając z kursów, szkoleń, konferencji itp. Działania odpowiedzialnych władz powinny zmierzać do zapewnienia zarówno przyszłym jak i już działającym przedsiębiorcom dostępu do jak największego zakresu wiedzy umożliwiającej sprawne i skuteczne prowadzenie i rozwijanie własnej działalności. W czasach kryzysu i wciąż niskiej podaży miejsc pracy szczególnie istotne jest, aby młodzi ludzie wchodzący na rynek pracy mieli odpowiednie przygotowanie do prowadzenia działalności na własny rachunek.

W ramach tego celu Program zakłada realizację następujących przedsięwzięć:

- Opracowanie programu edukacyjnego i zorganizowanie zajęć z zakresu zarządzania i przedsiębiorczości w szkołach
- Organizacja konkursów z zakresu przedsiębiorczości
- Organizacja konferencji, seminariów, spotkań dla społeczności wołomińskiej promujących przedsiębiorczość

Tab 13. Główne cele i priorytety Programu Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin na lata 2012-2014

Cel 1	Poprawa obsługi i dostępu przedsiębiorców do informacji, usług doradczo-szkoleniowych i zewnętrznych źródeł finansowania
Priorytet 1	<i>Zapewnienie odpowiedniej jakości obsługi przedsiębiorców w Urzędzie Miejskim w Wołominie oraz dostępu do informacji i usług doradczo-szkoleniowych</i>
Cel 2	Zapewnienie korzystnych warunków infrastrukturalnych do rozwoju przedsiębiorczości w gminie Wołomin
Priorytet 2	<i>Zapewnienie korzystnych warunków infrastrukturalnych do rozwoju przedsiębiorczości w gminie Wołomin</i>
Cel 3	Zapewnienie odpowiedniego poziomu promocji wołomińskich przedsiębiorców i gminy Wołomin
Priorytet 3	<i>Działania na rzecz promocji gospodarczej gminy Wołomin</i>
Cel 4	Zapewnienie odpowiedniego poziomu współpracy na rzecz rozwoju przedsiębiorczości
Priorytet 4	<i>Działania na rzecz współpracy w zakresie rozwoju przedsiębiorczości</i>
Cel 5	Zapewnienie mieszkańcom gminy dostępu do niezbędnej wiedzy z zakresu przedsiębiorczości
Priorytet 5	<i>Prowadzenie działań pro-przedsiębiorczych wśród społeczności wołomińskiej</i>

Źródło: Opracowanie własne

3.3. Szczegółowa prezentacja celów i założeń

Poszczególne cele operacyjne oraz konkretne projekty, których realizacja została przewidziana w ramach „Programu Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin na lata 2012-2014” zostały poniżej przedstawione w formie tabelarycznej. Oprócz zakresu poszczególnych działań tabela zawiera część sprawnościową – odpowiednio dobrane wskaźniki do pomiaru zakresu realizacji poszczególnych założeń.

Cel 1. Poprawa obsługi i dostępu przedsiębiorców do informacji, usług doradczo-szkoleniowych i zewnętrznych źródeł finansowania

Cel 1.1.	Zapewnienie merytorycznego wsparcia dla inwestorów i przedsiębiorców działających lub planujących działać na terenie gminy Wołomin
Projekt 1.1.	Powołanie i zapewnienie warunków funkcjonowania – Centrum Informacji i Doradztwa Gospodarczego w Wołominie
Problem	<i>Brak: sprawnej instytucji wsparcia biznesu, czynnego pozyskiwania inwestorów, informacji i wsparcia dla przedsiębiorców</i>
Opis projektu	<i>Zadaniem Centrum byłoby m.in.: - koordynacja obsługi przedsiębiorców i inwestorów w Urzędzie Miejskim w Wołominie, - pośrednictwo we współpracy przedsiębiorców z instytucjami otoczenia biznesu i podmiotami działającymi na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, - organizacja szkoleń, seminariów, konferencji, spotkań dot. przedsiębiorczości, - zapewnianie wsparcia merytorycznego z zakresu zakładania i prowadzenia działalności oraz możliwości pozyskania środków zewnętrznych, - redagowanie i wydawanie gazetki informacyjnej dla przedsiębiorców (wersja elektroniczna) - realizacja dodatkowych zadań wynikających z Programu Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości oraz innych, które mieszczą się w zakresie działalności Centrum</i>
Finansowanie	<i>Budżet gminy, ew. środki zewnętrzne</i>
Odpowiedzialność za realizację	<i>Burmistrz Wołomina</i>
Okres realizacji	<i>od IV kw. 2012</i>
Mierniki	<i>Liczba osób korzystających z usług Centrum w określonym czasie Liczba zorganizowanych szkoleń, konferencji, seminariów, spotkań itp.</i>

Cel 1.2.	Zapewnienie przedsiębiorcom możliwości szybkiego pozyskiwania i wymiany informacji
Projekt 1.2.	Stworzenie elektronicznej platformy wymiany informacji w zakresie przedsiębiorczości oraz linii szybkiej obsługi przedsiębiorców
Problem	<i>Brak: sprawnej i szybkiej linii wymiany informacji</i>
Opis projektu	<i>Utworzenie serwisu internetowego z elektroniczną bazą przedsiębiorców oraz wykorzystanie adresu e-mail, tel. do przekazywania informacji dotyczących przedsiębiorców, ułatwiania kontaktów z Urzędem i podmiotami działającymi w obszarze przedsiębiorczości</i>
Finansowanie	<i>Budżet gminy</i>
Odpowiedzialność za realizację	<i>Burmistrz Wołomina</i>
Okres realizacji	<i>od IV kw. 2012</i>
Mierniki	<i>Liczba obsługiwanych osób w określonym czasie Liczba osób korzystających z serwisu w określonym czasie</i>

Cel 1.3.	Zapewnienie optymalnych warunków działania i świadczenia usług przez Urząd Miejski w Wołominie
Projekt 1.3.	Wdrożenie systemu zarządzania jakością w Urzędzie Miejskim w Wołominie
Problem	Niezadowolenie z jakości usług świadczonych przez Urząd
Opis projektu	Wdrożenie Systemu Zarządzania Jakością wg normy PN-EN ISO 9001:2009 w UM w Wołominie przyczyni się do poprawy jakości usług świadczonych przez Urząd
Finansowanie	Budżet gminy
Odpowiedzialność za realizację	Burmistrz Wołomina
Okres realizacji	Prace wdrożeniowe do I kw. 2013
Mierniki	Procentowy wskaźnik zadowolenia mieszkańców ze świadczonych usług (badania ankietowe) Zmniejszenie liczby wpływających skarg na działalność Urzędu

Cel 2. Zapewnienie korzystnych warunków infrastrukturalnych do rozwoju przedsiębiorczości w gminie Wołominie

Cel 2.1.	Zapewnienie szybkiego dostępu do informacji dla potencjalnych inwestorów
Projekt 2.1.	Stworzenie bazy terenów inwestycyjnych gminy Wołomin
Problem	Brak przejrzystej informacji o terenach inwestycyjnych
Opis projektu	Stworzenie bazy terenów inwestycyjnych pozwoli na zgromadzenie informacji, będących w posiadaniu Urzędu jak również i innych podmiotów posiadających wiedzę i potrzebne dane, w celu ich usystematyzowania, zapewnienia bieżącej aktualizacji. Efektem końcowym powinno być umożliwienie dostępu do kompleksowej i aktualnej informacji podmiotom zainteresowanym.
Finansowanie	Budżet gminy
Odpowiedzialność za realizację	Burmistrz Wołomina
Okres realizacji	Do końca II kw. 2013r.
Mierniki	Stworzenie bazy terenów inwestycyjnych Liczba osób (podmiotów), które skorzystały z bazy

Cel 2.2.	Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej gminy
Projekt 2.2.	Utworzenie Strefy Inwestycyjnej na terenie gminy Wołomin
Problem	Niskie zainteresowanie gminą inwestorów zewnętrznych, wolny rozwój gospodarczy
Opis projektu	Strefa Inwestycyjna, teren przygotowany specjalnie pod inwestycje pozwoli na przyciągnięcie poważnych inwestorów, przyczyni się do inwestowania środków finansowych gminy i zwiększenia ilości miejsc pracy.
Finansowanie	Budżet gminy, ew. środki zewnętrzne
Odpowiedzialność za realizację	Burmistrz Wołomina
Okres realizacji	2013-2014, prace wstępne w 2012 r.
Mierniki	Utworzenie Strefy Inwestycyjnej Liczba inwestorów, którzy skorzystali z oferty Strefy Inwestycyjnej Liczba miejsc pracy utworzonych na terenie Strefy Inwestycyjnej

Cel 2.3. Zapewnienie korzystnych warunków rozpoczynania i rozwoju działalności gospodarczej	
Projekt 2.3. Utworzenie instytucji wsparcia przedsiębiorczości	
<i>Problem</i>	<i>Brak instrumentów wsparcia dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą, brak zachęt do zakładania działalności gospodarczej</i>
<i>Opis projektu</i>	<i>Ważną zachętą do działalności gospodarczej jest ułatwienie dostępu m. in. do lokalu, środków finansowych. Projekt zakłada w miarę możliwości zaadaptowanie istniejących lokali i udostępnienie ich początkującym przedsiębiorcom na preferencyjnych warunkach wraz z odpowiednim wsparciem doradczym.</i>
<i>Finansowanie</i>	<i>Budżet gminy, ew. środki zewnętrzne</i>
<i>Odpowiedzialność za realizację</i>	<i>Burmistrz Wołomina, ew. przy współpracy organizacji pozarządowych i sektora prywatnego</i>
<i>Okres realizacji</i>	<i>Od 2014 r.</i>
<i>Mierniki</i>	<i>Utworzenie odpowiedniej instytucji Liczba przedsiębiorców korzystających z usług instytucji Liczba nowych firm, które powstały dzięki pomocy instytucji</i>

Cel 2.4. Zapewnienie niezbędnych warunków do rozwoju gospodarczego gminy Wołomin	
Projekt 2.4. Pokrycie MPZP 14% obszaru gminy Wołomin do 2014 r.	
<i>Problem</i>	<i>Potrzeba intensyfikacji działań w celu pokrycia terenu gminy MPZP</i>
<i>Opis projektu</i>	<i>Projekt ma na celu zobowiązanie władz gminy do zintensyfikowania prac nad sporządzaniem MPZP poprzez ustalenie wskaźników pomiaru prac</i>
<i>Finansowanie</i>	<i>Budżet gminy</i>
<i>Odpowiedzialność za realizację</i>	<i>Burmistrz Wołomina</i>
<i>Okres realizacji</i>	<i>Do końca 2014 r.</i>
<i>Mierniki</i>	<i>Pokrycie MPZP 14 % obszaru gminy w przyjętym okresie do końca 2014 r. Realizacja przyjętych założeń zgodnie z planem</i>

Cel 2.5. Zapewnienie odpowiedniej jakości komunikacji na terenie gminy oraz pomiędzy Wołominem i Warszawą	
Projekt 2.5. Opracowanie i konsekwentne wdrażanie lokalnej strategii rozwoju transportu	
<i>Problem</i>	<i>Potrzeba planowych i usystematyzowanych działań mających na celu poprawę komunikacji w gminie i połączeń</i>
<i>Opis projektu</i>	<i>Projekt opracowania lokalnej strategii rozwoju transportu o zasięgu gminnym lub szerszym jest odpowiedzią na potrzebę poprawy komunikacji z Warszawą jak również na terenie samej gminy. Opracowanie tego typu dokumentu jest konieczne dla zapewnienia usystematyzowanego i planowego rozwoju transportu w gminie i powiecie. Posiadanie tego dokumentu ułatwi również pozyskiwanie środków zewnętrznych.</i>
<i>Finansowanie</i>	<i>Budżet gminy</i>
<i>Odpowiedzialność za realizację</i>	<i>Burmistrz Wołomina</i>
<i>Okres realizacji</i>	<i>Od I kw. 2013 r.</i>
<i>Mierniki</i>	<i>Opracowanie dokumentu w przyjętym terminie</i>

Cel 3. Zapewnienie odpowiedniego poziomu promocji wołomińskich przedsiębiorców i gminy Wołomin

Cel 3.1.	Zapewnienie odpowiednio zaplanowanej i zintegrowanej promocji gminy Wołomin na zewnątrz
Projekt 3.1.	Opracowanie programu promocji gospodarczej gminy Wołomin
Problem	<i>Slaba promocja gminy "na zewnątrz" – nie samego urzędu, Brak programu promocji gminy, brak wspólnej promocji całego powiatu</i>
Opis projektu	<i>Stworzenie wieloletniego dokumentu integrującego działania na rzecz promocji gminy, metodą partycypacyjną, angażującą jak największą liczbę podmiotów zainteresowanych rozwojem gminy, pozwoli na wypracowanie rozwiązań adekwatnych do potencjału i specyfiki gminy oraz odpowiednie ukierunkowanie działań promocyjnych i środków na nie przeznaczanych.</i>
Finansowanie	<i>Budżet gminy</i>
Odpowiedzialność za realizację	<i>Burmistrz Wołomina</i>
Okres realizacji	<i>2012-2013</i>
Mierniki	<i>Opracowanie programu w przyjętym terminie</i>

Cel 3.2.	Zapewnienie odpowiedniej promocji usług i produktów oferowanych przez wołomińskich przedsiębiorców
Projekt 3.2.	Stworzenie elektronicznej bazy usług i produktów wołomińskich przedsiębiorców
Problem	<i>Slaba promocja przedsiębiorstw, brak kompleksowej informacji o usługach i produktach oferowanych przez wołomińskich</i>
Opis projektu	<i>Elektroniczna baza produktów i usług będzie zarówno instrumentem przekazywania informacji jak i formą promocji przedsiębiorców. Przyczyni się do nawiązywania różnych form współpracy na rzecz społeczności wołomińskiej na linii urząd – przedsiębiorcy, jak również pomiędzy samymi przedsiębiorcami.</i>
Finansowanie	<i>Budżet gminy</i>
Odpowiedzialność za realizację	<i>Burmistrz Wołomina</i>
Okres realizacji	<i>Do I kw. 2013 r.</i>
Mierniki	<i>Liczba przedsiębiorców w bazie usług i produktów</i>

Cel 3.3.	Poprawa wizerunku gminy Wołomin
Projekt 3.3.	Wypracowanie marki gminy Wołomin i jej promocja na zewnątrz
Problem	<i>Negatywny wizerunek gminy i brak jasno określonej marki, znacznie utrudnia promocję</i>
Opis projektu	<i>W celu zapewnienia prawidłowej i efektywnej promocji gminy niezbędne jest podjęcie działań w celu określenia potencjału gminy, jej przewag konkurencyjnych, pozytywnych cech charakterystycznych i na tej podstawie zbudowanie marki gminy.</i>
Finansowanie	<i>Budżet gminy, ew. środki zewnętrzne</i>
Odpowiedzialność za realizację	<i>Burmistrz Wołomina, we współpracy ze społecznością lokalną</i>
Okres realizacji	<i>Do III kw. 2013 r.</i>
Mierniki	<i>Liczba wypracowanych produktów markowych Liczba konkursów, akcji przeprowadzonych w celu wypracowania nowej marki gminy</i>

Cel 3.4. Zapewnienie odpowiedniej promocji gospodarczej gminy Wołomin	
Projekt 3.4. Wypracowanie narzędzi promujących potencjał gospodarczy gminy Wołomin	
Problem	Brak instrumentów promowania gminy na zewnątrz
Opis projektu	W celu zapewnienia odpowiedniej promocji niezbędne jest opracowanie m.in. informatora na temat gminy i jej potencjału gospodarczego. W celu dotarcia do klientów zagranicznych wskazane jest odpowiednie przekazanie informacji w formie łatwo dostępnej również dla zagranicznych klientów gminy. W trakcie prac należy rozważyć również stworzenie filmu promującego gminę oraz odpowiednio ukierunkowanych innych instrumentów promocyjnych.
Finansowanie	Budżet gminy, ew. środki zewnętrzne
Odpowiedzialność za realizację	Burmistrz Wołomina
Okres realizacji	Do III kw. 2013 r.
Mierniki	Wydanie opracowania zgodnie z założeniami

Cel 3.5. Podniesienie znaczenia prowadzenia działalności gospodarczej jako działania na rzecz społeczności wołomińskiej i rozwoju gminy Wołomin	
Projekt 3.5. Ustanowienie dni przedsiębiorcy wołomińskiego	
Problem	Potrzeba podniesienia znaczenia przedsiębiorczości dla rozwoju gminy
Opis projektu	W celu podkreślenia świadomości władz o znaczeniu przedsiębiorców dla rozwoju gminy, istotne byłoby podjęcie Uchwały Rady Miejskiej o ustanowieniu dni przedsiębiorczości. Dni takie byłyby podstawą do organizowania różnego rodzaju imprez promujących przedsiębiorczość i gminę na zewnątrz
Finansowanie	Budżet gminy
Odpowiedzialność za realizację	Burmistrz Wołomina
Okres realizacji	Do końca 2012 r.
Mierniki	Ustanowienie dni przedsiębiorcy Liczba inicjatyw/projektów zrealizowanych w ramach dni przedsiębiorcy

Cel 3.6. Zapewnienie odpowiedniej promocji gospodarczej gminy Wołomin	
Projekt 3.6. Stworzenie warunków umożliwiających promocję wołomińskich przedsiębiorców na targach i innych imprezach gospodarczych	
Problem	Brak organizacji tego typu imprez, brak gospodarczego zainteresowania gminą i jej potencjałem gospodarczym
Opis projektu	Projekt zakłada wsparcie promocji wołomińskich przedsiębiorców poprzez ułatwienie im udziału w targach i imprezach gospodarczych organizowanych poza gminą oraz organizację targów i imprez wystawienniczych na terenie gminy
Finansowanie	Budżet gminy, ew. środki zewnętrzne
Odpowiedzialność za realizację	Burmistrz Wołomina
Okres realizacji	Od 2013 r.
Mierniki	Liczba zorganizowanych w ciągu roku targów, Liczba podmiotów korzystających z możliwości uczestnictwa w targach

Cel 4. Zapewnienie odpowiedniego poziomu współpracy na rzecz rozwoju przedsiębiorczości

Cel 4.1.	Tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego poprzez inicjowanie i organizowanie współpracy pomiędzy samorządami w kraju i zagranicą
Projekt 4.1.	Nawiązywanie współpracy partnerskiej z miastami w kraju i zagranicą
<i>Problem</i>	<i>Brak otwarcia na współpracę zewnętrzną i wymianę doświadczeń</i>
<i>Opis projektu</i>	<i>Pozyskanie nowych miast partnerskich przyczyni się do wymiany doświadczeń i korzystania z dobrych praktyk sprawdzonych u innych</i>
<i>Finansowanie</i>	<i>Budżet gminy, ew. środki zewnętrzne</i>
<i>Odpowiedzialność za realizację</i>	<i>Burmistrz Wołomina</i>
<i>Okres realizacji</i>	<i>2012-2014</i>
<i>Mierniki</i>	<i>Liczba pozyskanych miast partnerskich w kraju i za granicą, Liczba zrealizowanych wspólnie z miastami partnerskimi projektów</i>

Cel 4.2.	Zacieśnienie współpracy pomiędzy okolicznymi jst na rzecz rozwoju przedsiębiorczości
Projekt 4.2.	Prowadzenie wspólnych działań z sąsiednimi jst na rzecz rozwoju przedsiębiorczości
<i>Problem</i>	<i>Brak aktywnej współpracy z gminami sąsiadującymi</i>
<i>Opis projektu</i>	<i>Inicjowanie przedsięwzięć prowadzących do zawierania umów z sąsiednimi gminami w celu prowadzenia wspólnych działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości</i>
<i>Finansowanie</i>	<i>Budżet gminy, ew. środki zewnętrzne</i>
<i>Odpowiedzialność za realizację</i>	<i>Burmistrz Wołomina</i>
<i>Okres realizacji</i>	<i>2012-2014</i>
<i>Mierniki</i>	<i>Liczba zorganizowanych przedsięwzięć wspólnie z innymi jst</i>

Cel 4.3.	Promowanie i wspieranie form współpracy podmiotów zainteresowanych działaniami na rzecz rozwoju przedsiębiorczości
Projekt 4.3.	Utworzenie Rady Gospodarczej przy Burmistrzu Wołomina
<i>Problem</i>	<i>Potrzeba większej konsultacji społecznej działań realizowanych przez władze lokalne Potrzeba otwarcia na społeczeństwo</i>
<i>Opis projektu</i>	<i>Rada Gospodarcza byłaby organem doradczo - konsultacyjnym, powołanym przez Burmistrza, w skład Rady wchodziłoby nie więcej niż 15 członków, pierwszeństwo udziału w Radzie mieliby przedstawiciele organizacji skupiających przedsiębiorców. Rada działałaby na podstawie regulaminu, określającego jej status, obowiązki i uprawnienia.</i>
<i>Finansowanie</i>	<i>Budżet gminy</i>
<i>Odpowiedzialność za realizację</i>	<i>Burmistrz Wołomina</i>
<i>Okres realizacji</i>	<i>Do końca 2012 r.</i>
<i>Mierniki</i>	<i>Utworzenie ciała doradczego – Rady Gospodarczej przy Burmistrzu Wołomina, Liczba inicjatyw zgłoszonych i realizowanych przez Radę Gospodarczą, Liczba konsultowanych z Radą Gospodarczą projektów</i>

Cel 5. Zapewnienie mieszkańcom gminy dostępu do niezbędnej wiedzy z zakresu przedsiębiorczości

Cel 5.1. Poprawa jakości kształcenia przyszłych przedsiębiorców	
Projekt 5.1.	<i>Opracowanie programu edukacyjnego i zorganizowanie zajęć z zakresu zarządzania i przedsiębiorczości w szkołach</i>
Problem	<i>Potrzeba przekazywania wiedzy na temat przedsiębiorczości i zarządzania już od najmłodszych lat szkolnych</i>
Opis projektu	<i>Zorganizowanie dodatkowych zajęć z przedsiębiorczości i zarządzania dla młodzieży szkolnej w znacznym stopniu może przyczynić do poprawy odpowiedzialności, systematyczności oraz zdolności organizacyjnych jak również budowania świadomości o potrzebie kształtowania przyszłej kariery już w szkole, przyczyni się też do ułatwienia młodzieży świadomego wyboru dalszej ścieżki edukacji</i>
Finansowanie	<i>Budżet gminy, ew. środki zewnętrzne</i>
Odpowiedzialność za realizację	<i>Burmistrz Wołomina, ZEASiP, Powiatowy Cech Rzemiosł i Przedsiębiorczości</i>
Okres realizacji	<i>Od IV kw. 2012 r. prace nad opracowaniem programu</i>
Mierniki	<i>Opracowanie programu szkoleń Liczba placówek objętych projektem</i>

Cel 5.2. Wspieranie wiedzy z zakresu przedsiębiorczości	
Projekt 5.2.	<i>Organizacja konkursów z zakresu przedsiębiorczości</i>
Problem	<i>Potrzeba wzbudzania zainteresowania przedsiębiorczością i propagowania wiedzy z zakresu przedsiębiorczości</i>
Opis projektu	<i>Odpowiednio ukierunkowane konkursy z nagrodami wpływają na wzbudzenie zainteresowania daną tematyką, pobudzają do zdobywania i poszerzania wiedzy</i>
Finansowanie	<i>Budżet gminy, ew. środki zewnętrzne</i>
Odpowiedzialność za realizację	<i>Burmistrz Wołomina</i>
Okres realizacji	<i>od III kw. 2012</i>
Mierniki	<i>Liczba konkursów zorganizowanych w ciągu roku Liczba uczestników konkursów</i>

Cel 5.3. Kreowanie „ducha” przedsiębiorczości	
Projekt 5.3.	<i>Organizacja konferencji, seminariów, spotkań dla społeczności wołomińskiej promujących przedsiębiorczość</i>
Problem	<i>Potrzeba przybliżania wiedzy z zakresu przedsiębiorczości</i>
Opis projektu	<i>Organizowanie spotkań, seminariów, konferencji przyczyni się do poszerzenia wiedzy z zakresu przedsiębiorczości i wzrostu zainteresowania prowadzeniem działalności gospodarczej</i>
Finansowanie	<i>Budżet gminy, ew. środki zewnętrzne</i>
Odpowiedzialność za realizację	<i>Burmistrz Wołomina</i>
Okres realizacji	<i>od III kw. 2012</i>
Mierniki	<i>Liczba zorganizowanych konferencji, seminariów, spotkań w ciągu roku Liczba osób, które wzięły udział w organizowanych konferencjach, seminariach, spotkaniach</i>

3.4. Harmonogram realizacji Programu

Program realizowany będzie w latach 2012 – 2014. „Program Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin na lata 2012-2014” jest dokumentem umożliwiającym bieżące zarządzanie rozwojem gospodarczym gminy. Zakres czasowy przyjętych do realizacji projektów koresponduje z przyjętą w polskim porządku prawnym długością kadencji władz lokalnych. Taki harmonogram pozwala na pełną i jednoznaczną odpowiedzialność władz i podmiotów zaangażowanych za realizacją przyjętych w Programie założeń.

Z uwagi na fakt, że większość z przyjętych do realizacji projektów to nowe inicjatywy, znaczna część z nich będzie kontynuowanych również w latach kolejnych. Program zawiera wiele rozwiązań nie stosowanych dotychczas w gminie Wołomin, toteż przyjęte w harmonogramie terminy są dostosowane do potrzeb odpowiedniego przygotowania zarówno władz samorządowych jak i społeczności do realizacji poszczególnych założeń.

Poniżej w formie wykresu Gantta przedstawiono harmonogram realizacji poszczególnych projektów w ramach „Programu Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin na lata 2012-2014”.

Wykres 4. Harmonogram realizacji Programu Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin na lata 2012-2014

Harmonogram realizacji Programu Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin na lata 2012-2014													
Harmonogram realizacji Programu Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin na lata 2012-2014													
Harmonogram realizacji poszczególnych projektów w okresach kwartalnych													
		2012				2013				2014			
Priorytet/Projekt		I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
1.	Zapewnienie odpowiedniej jakości obsługi przedsiębiorców w Urzędzie Miejskim w Wołominie oraz do- stępu do informacji i usług doradczo-szkoleniowych												
1.1.	Powołanie w Urzędzie Miejskim w Wołominie i zapewnienie warunków funkcjonowania - Centrum Informa- cji i Doradztwa Gospodarczego												
1.2.	Stworzenie Elektronicznej Platformy wymiany informacji w zakresie przedsiębiorczości oraz linii szybkiej obsługi przedsiębiorców												
1.3.	Wdrożenie systemu zarządzania jakością w Urzędzie Miejskim w Wołominie												
2.	Zapewnienie korzystnych warunków infrastrukturalnych do rozwoju przedsiębiorczości w gminie Woło- min												
2.1.	Stworzenie bazy terenów inwestycyjnych gminy Wołomin												
2.2.	Utworzenie Strefy Inwestycyjnej na terenie gminy Wołomin												
2.3.	Utworzenie Instytucji wsparcia przedsiębiorczości												
2.4.	Pokrycie Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego 14 % obszaru gminy Wołomin do 2014 roku												
2.5.	Opracowanie i konsekwentne wdrażanie lokalnej strategii rozwoju transportu												
3.	Działania na rzecz promocji gospodarczej gminy Wołomin												
3.1.	Opracowanie programu promocji gospodarczej gminy Wołomin												
3.2.	Stworzenie elektronicznej bazy usług i produktów wołomińskich przedsiębiorców												
3.3.	Wypracowanie marki gminy Wołomin i jej promocja na zewnątrz												
3.4.	Wypracowanie narzędzi promujących potencjał gospodarczy gminy Wołomin												
3.5.	Ustanowienie dni przedsiębiorcy wołomińskiego												
3.6.	Stworzenie warunków umożliwiających promocję wołomińskich przedsiębiorców na targach i innych im- prezach gospodarczych												
4.	Działania na rzecz współpracy w zakresie rozwoju przedsiębiorczości												
4.1.	Nawiązywanie współpracy partnerskiej z miastami w kraju i za granicą												
4.2.	Prowadzenie wspólnych działań z sąsiednimi i sąsiadami w ramach i za granicą												
4.3.	Utworzenie Rady Gospodarczej przy Burmistrzu Wołomina												
5.	Prowadzenie działań pro-przedsiębiorczych wśród społeczności wołomińskiej												
5.1.	Opracowanie programu edukacyjnego i organizowanie zajęć z zakresu zarządzania i przedsiębiorczości w szkołach												
5.2.	Organizacja konkursów z zakresu przedsiębiorczości												
5.3.	Organizacja seminariów i spotkań dla dzieci, młodzieży i innych grup wiekowych promujących „ducha” przedsiębiorczości												

Źródło: Opracowanie własne

ROZDZIAŁ IV

4. Zgodność założeń Programu ze dokumentami strategicznymi gminy

„Program Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin na lata 2012-2014”, pozostaje w ścisłym związku ze Strategią Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Wołomin do 2015 roku oraz Aktualizacją Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Wołomin do 2020 roku. Zgodnie z powyższymi dokumentami misją gminy jest:

Zapewnienie jak najlepszego środowiska życia mieszkańcom oraz warunków funkcjonowania podmiotów gospodarczych.

Umacnianie konkurencyjności i rangi Gminy Wołomin w otoczeniu w oparciu o aktywnych, przedsiębiorczych i wykształconych mieszkańców oraz bliskość Warszawy.

Założenia Programu bezpośrednio wpisują się w zakres celu strategicznego zdefiniowanego w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Wołomin do 2015 roku oraz Aktualizacji Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Wołomin do 2020 roku dotyczącego sfery gospodarczej, w brzmieniu:

Tworzenie jak najlepszych warunków trwałego wzrostu przedsiębiorczości mieszkańców i dalszego rozwoju gospodarczego

Program realizuje m. in. następujące założenia gminnej strategii:

Tab. 14. Wyciąg z Aktualizacji Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Wołomin do 2020 roku

Cel operacyjny	Zadanie realizacyjne:
Organizacyjne i finansowe wsparcie rozwoju przedsiębiorczości i innowacji „Przedsiębiorczość i innowacja – klucz do sukcesu”	Wspomaganie przedsiębiorczości poprzez współdziałanie władz Gminy Wołomin z krajowymi agencjami i fundacjami rozwoju oraz lokalnymi przedsiębiorcami.
	Wspólna promocja Gminy Wołomin i rodzimych firm z lokalnym produktem na rynku krajowym i zagranicznym (Wołomińskie Logo pełniące funkcję lokalnego „znaku jakości” - wcześniej należy przeprowadzić konkurs na jego opracowanie oraz opracować regulamin w zakresie wydawania pozwoleń na umieszczenie Loga). Pomoc lokalnym firmom w uzyskaniu potrzebnych certyfikatów w celu ekspansji rynkowej (np. certyfikaty ISO)
	Powołanie Centrum Informacji i Doradztwa Gospodarczego dla mieszkańców prowadzących i podejmujących działalność gospodarczą oraz dla potencjalnych inwestorów Utworzenie Inkubatora Przedsiębiorczości
	Wyznaczenie obszaru „Wołomińskiej Strefy Przedsiębiorczości i Innowacji” oraz podjęcie działań w celu stworzenia warunków rozwoju przedsiębiorczości
Wołomińska administracja samorządowa sprawna, przyjazna i profesjonalna	Przygotowanie oferty inwestycyjnej Gminy Wołomin dla przedsiębiorców krajowych i zagranicznych – Bank Nieruchomości.
Poprawa powiązań komunikacyjnych Gminy Wołomin z Warszawą	Uzyskanie międzynarodowego certyfikatu jakości pracy ISO 9001:2000 dla Urzędu Miejskiego w Wołominie
	Opracowanie Strategii rozwoju systemu transportowego na obszarze Miasta i Gminy Wołomin do 2015 roku

Źródło: Aktualizacja Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Wołomin do 2020 roku

Wiele założeń Programu realizuje cele i zadania zapisane w strategii rozwoju gminy, nadając tym celom traktowanym często koncepcyjnie, walor wykonawczy. Program przyczyni się do uściślenia w czasie i uszczegółowienia zapisów strategii, co będzie miało bezpośredni wpływ na ich realizację. Takie podejście ukazuje dodatkową funkcję Programu, jaką jest motywacja do realizacji założeń strategicznych.

Program Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin na lata 2012-2014 realizuje również pośrednio założenia Lokalnej Strategii Zrównoważonego Rozwoju Turystyki i Sportu w Gminie Wołomin na lata 2009-2015 r.

Tab 15. Wyciąg z Lokalnej Strategii Zrównoważonego Rozwoju Turystyki i Sportu w Gminie Wołomin na lata 2009-2015

Domena I	Oferta produktowa gminy Wołomin
Cel operacyjny 1	Kreowanie i rozwój produktów turystycznych gminy Wołomin
Cel operacyjny 2	Komercjalizacja produktów turystycznych Wołomina
Domena II	Zrównoważona przestrzeń turystyczna
Cel operacyjny 1	Ochrona krajobrazu przyrodniczego i kulturowego
Cel operacyjny 2	Zrównoważony rozwój infrastruktury
Domena III	Kapitał ludzki na potrzeby turystyki
Cel operacyjny 1	Profesjonalizacja kadr turystycznych
Cel operacyjny 2	Integracja społeczna wokół turystyki
Domena IV	Efektywny marketing gminy Wołomin
Cel operacyjny 1	Kreacja marki turystycznej Wołomina
Cel operacyjny 2	Rozwój informacji turystycznej
Domena V	Silne otoczenie instytucjonalne na rzecz rozwoju turystyki
Cel operacyjny 1	Wsparcie podmiotów działających dla rozwoju turystyki
Cel operacyjny 2	Rozwój partnerstwa i współpracy

Źródło: Lokalna Strategia Zrównoważonego Rozwoju Turystyki i Sportu w Gminie Wołomin na lata 2009-2015

Kolorem zielonym zaznaczono cele zbieżne z założeniami „Programu Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin na lata 2012-2014”.

ROZDZIAŁ V

5. Wdrażanie, monitoring i ewaluacja

Program jest dokumentem, przyjmowanym uchwałą Rady Miejskiej w Wołominie, zawierającym założenia polityki gminy w zakresie przedsiębiorczości na lata 2012-2014. Odpowiedzialność za wdrażanie założeń Programu spoczywa na Burmistrzu Wołomina. Poszczególne cele i projekty będą realizowane przy współpracy podmiotów działających w sferze przedsiębiorczości, a także wszystkich podmiotów zainteresowanych rozwojem gminy Wołomin. Założenia Programu zostały opracowane łącznie z częścią sprawnościową – odpowiednio dobranymi do poszczególnych zadań miernikami.

W celu zapewnienia prawidłowości realizacji Programu w okresie do 2 miesięcy od jego uchwalenia zostanie powołany Zespół do Spraw Monitoringu i Ewaluacji, którego skład wejdą członkowie Grupy ds. przedsiębiorczości, przez którą Program został opracowany oraz osoby i podmioty zainteresowane, które zgłoszą wolę uczestnictwa w pracach zespołu.

Przed przystąpieniem do realizacji każdego z projektów, którego realizacja została zainicjowana w ramach Programu, podmiot odpowiedzialny będzie zobowiązany do przedstawienia szczegółowych założeń projektu do zaopiniowania przez Zespół do Spraw Monitoringu i Ewaluacji, a także odpowiedniego uszczegółowienia przyjętych mierników poprzez ustalenie ich wartości bazowej, wartości docelowej oraz okresu dokonywania pomiarów.

Monitoring realizacji Programu będzie prowadzony na podstawie sporządzanych i przedkładanych do wiadomości Zespołowi ds. Monitoringu i Ewaluacji sprawozdań: półrocznego – za I półrocze, sporządzanego do końca lipca każdego roku oraz rocznego, sporządzanego do końca stycznia każdego roku. Zadaniem Zespołu ds. Monitoringu i Ewaluacji będzie bieżące monitorowanie realizacji zadań oraz inicjowanie działań zapobiegawczych w celu zapewnienia prawidłowości realizacji Programu. Do końca I kwartału każdego roku Zespół ds. Monitoringu i Ewaluacji wyraża opinię o postępach w realizacji Programu.

Ostateczne rozliczenie realizacji „Programu Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin na lata 2012-2014” nastąpi do końca II kw. 2015 r.

ROZDZIAŁ VI

6. Konsultacje społeczne

W pracach nad powstaniem „Programu Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin na lata 2012-2014” uczestniczyli przedstawiciele: lokalnych przedsiębiorców, Spółdzielczego Banku Rzemiosła i Rolnictwa, Powiatowego Cechu Rzemiosł i Przedsiębiorczości w Wołominie, Wyższej Szkoły Współpracy Międzynarodowej i Regionalnej im. Zygmunta Glogera, Zespołu Ekonomiczno - Administracyjnego Szkół i Przedszkoli w Wołominie, Rady Miejskiej w Wołominie, Rady Powiatu Wołomińskiego, organizacji pozarządowych m. in.: Wołomińskiego Klubu Biznesu, Mazowieckiego Forum Biznesu, Nauki i Kultury, Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw Lokalnych „Nasze Jutro”, jak również mieszkańcy i społecznicy zainteresowani problematyką przedsiębiorczości.

W trakcie prac nad Programem dołożono wszelkich starań, aby poznać problemy, oczekiwania oraz propozycje jak największego grona mieszkańców gminy, między innymi poprzez przeprowadzenie badania ankietowego.

Założenia Programu opracowano zgodnie z ideą partycypacji społecznej, a przed jego uchwaleniem poddane zostały konsultacji.

Konsultacje projektu Programu przeprowadzono w dniach 13 kwietnia – 27 kwietnia 2012 r.

Konsultacje prowadzone były m.in. poprzez:

- Opublikowanie na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Wołominie informacji o przystąpieniu do konsultacji oraz zaproszenia do zgłaszania uwag, propozycji, opinii.
Na stronie ponadto zamieszczono opis prac nad dokumentem oraz elektroniczną wersję dokumentu wraz z załącznikiem.
- Opublikowanie w prasie lokalnej informacji o przystąpieniu do konsultacji i możliwości zgłaszania uwag, propozycji i opinii wraz z informacją o miejscu dostępu do dokumentu.
- Udostępnienie dokumentu do konsultacji w wersji papierowej w Urzędzie Miejskim w Wołominie.
- Przesłanie informacji o konsultacjach drogą elektroniczną do podmiotów zainteresowanych.
- Przekazanie informacji o konsultacjach przedstawicielom jednostek pomocniczych.
- Przeprowadzenie spotkania konsultacyjnego w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Wołominie.

W trakcie konsultacji pojawiły się propozycje dotyczące realizacji opracowanych projektów oraz promocji samego Programu, zostaną one wykorzystane w pracach nad wdrażaniem „Programu Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin na lata 2012-2014”.

ROZDZIAŁ VII

7. Spis załączników, tabel i wykresów

Tabele:

- Tab.1. Struktura użytkowania gruntów w gminie Wołomin
- Tab 2. Produkcja wody z ujęć wód na terenie Gminy Wołomin w latach 2009-2010
- Tab 3. Ludność gminy według edukacyjnych grup wieku
- Tab 4. Zestawienie danych dotyczących liczby uczniów w placówkach wychowawczych w gminie Wołomin
- Tab 5. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Wołomin w latach 2008-2011
- Tab 6. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Wołomin w latach 2008-2011 wg poziomu wykształcenia
- Tab 7. Zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej wg wielkości zatrudnienia
- Tab 8. Zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej w podziale na miasto i tereny wiejskie
- Tab 9. Podmioty gospodarki narodowej w sektorze prywatnym wg formy prawnej
- Tab 10. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane na terenie gminy Wołomin wg sekcji (EKD) w 2011 r.
- Tab 11. Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w poszczególnych gminach powiatu wołomińskiego w stosunku do liczby ludności w 2010 r.
- Tab 12. Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w mieście i terenach wiejskich gminy Wołomin w 2010 r. w stosunku do liczby ludności
- Tab 13. Główne cele i priorytety Programu Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin na lata 2012-2014
- Tab 14. Wyciąg z Aktualizacji Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Wołomin do 2020 roku
- Tab 15. Wyciąg z Lokalnej Strategii Zrównoważonego Rozwoju Turystyki i Sportu w Gminie Wołomin na lata 2009-2015

Wykresy:

- Wykres 1. Struktura użytkowania powierzchni gminy (w %)
- Wykres 2. Ludność gminy według edukacyjnych grup wieku
- Wykres 3. Bezrobotni w gminie Wołomin w latach 2008 – 2011
- Wykres 4. Harmonogram realizacji Programu Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin na lata 2012-2014

Załączniki:

- Załącznik nr 1. Analiza i opracowanie wyników badania ankietowego z zakresu przedsiębiorczości

Załącznik nr 1

do „Programu Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin na lata 2012-2014”

Analiza i opracowanie wyników badania ankietowego z zakresu przedsiębiorczości

Poniżej przedstawiono analizę badania ankietowego przeprowadzonego w ramach prac nad „Programem Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin na lata 2012-2014”. Badanie ankietowe składało się z dwóch formularzy ankietowych, z których jeden przeznaczony był dla przedsiębiorców, natomiast drugi dla osób nie prowadzących działalności gospodarczej. Łącznie na obie ankiety odpowiedziało 91 osób, ankietę dla przedsiębiorców wypełniło 51 ankietowanych, zaś ankietę dla osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej wypełniło 40 osób.

Nie wszyscy ankietowani udzielili odpowiedzi na wszystkie pytania zawarte w ankietach, dlatego też przy niektórych odpowiedziach (gdy liczba odpowiedzi była niższa niż liczba ankietowanych) podano liczbę osób, które odpowiedziały na dane pytanie.

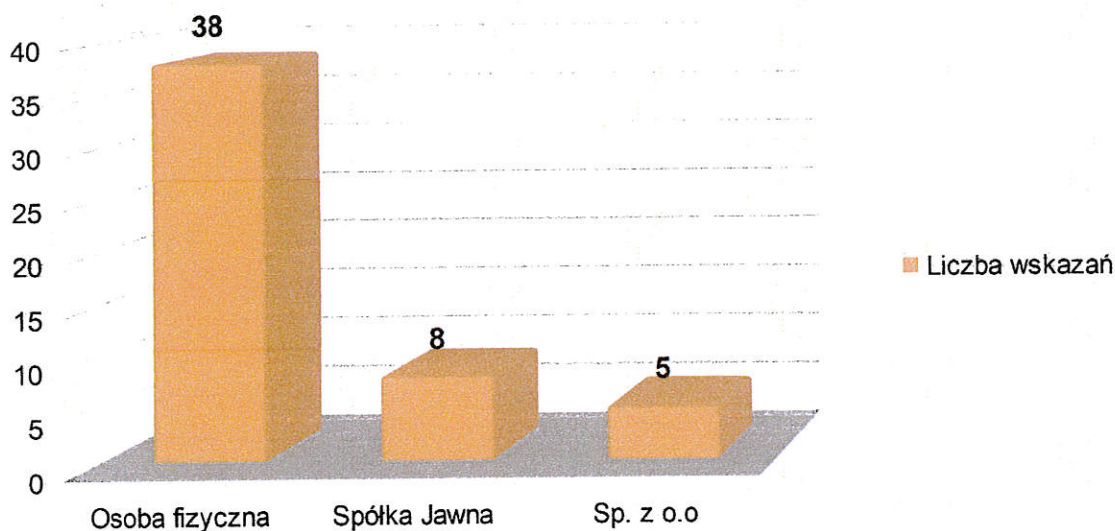
Niektóre pytania dopuszczały możliwość więcej niż jednej odpowiedzi, dlatego też poniżej na wykresach można zauważyć większą ilość odpowiedzi niż osób ankietowanych.

W pytaniach gdzie odpowiedzi nie wymagały komentarzy, posłużono się tylko wykresami w celu zobrazowania danej kwestii.

ANALIZA ANKIETY **przeprowadzonej wśród przedsiębiorców prowadzących działalność na** **terenie Gminy Wołomin.**

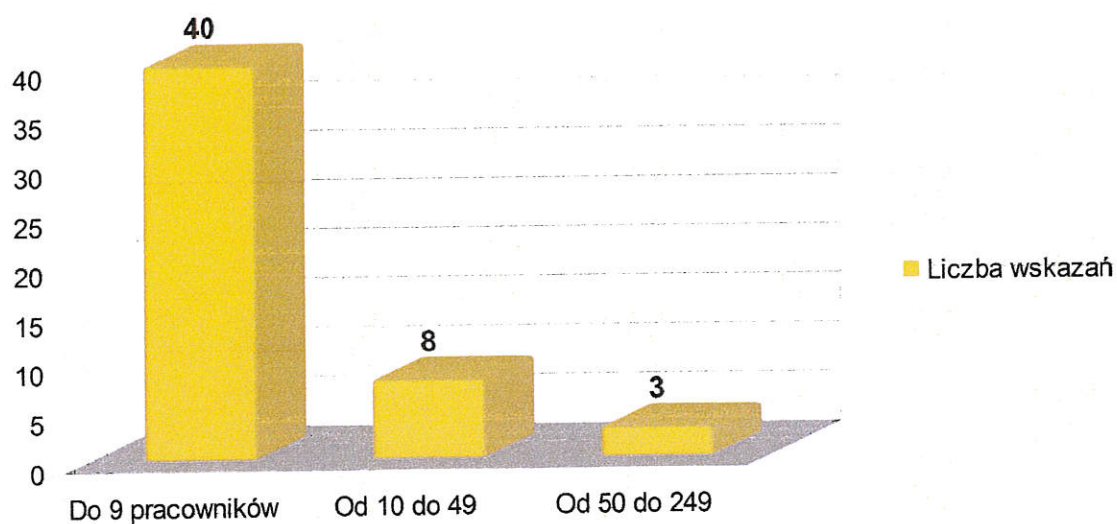
Na pytania ankietowe odpowiedzi udzieliło 51 przedsiębiorców działających na terenie gminy Wołomin. Ankieta była anonimowa, dlatego też zachęcała do szczerych wypowiedzi, proponowania zmian i wyrażania oczekiwań. Łącznie z metryczką zawierała 18 punktów, z których większość miała formę pytań zamkniętych, z możliwością krótkiego uzasadnienia odpowiedzi. Badanie to miało na celu poznanie potrzeb przedsiębiorców, a jego wyniki posłużyły jako informacje dla osób pracujących nad opracowaniem „Programu Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin na lata 2012-2014”.

1. Pierwsze pytanie dotyczyło formy prawnej prowadzonej działalności. Zbiorcze zestawienie odpowiedzi przedstawiono na wykresie poniżej.

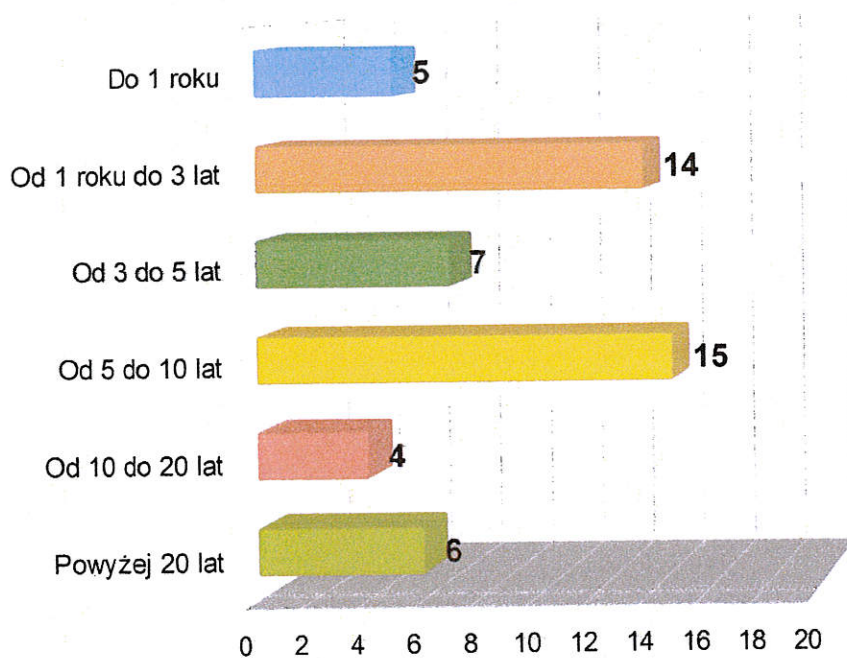

Z powyższych danych wynika, że aż 74,5% ankietowanych to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

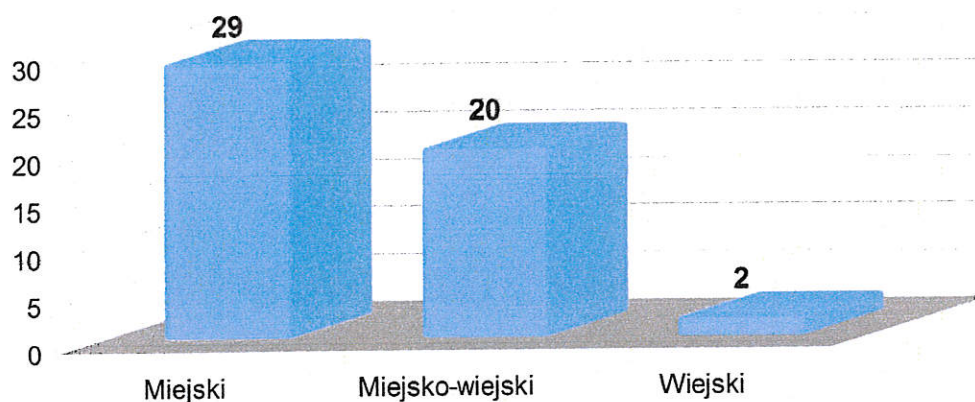
2. Pytanie drugie dotyczyło liczby zatrudnionych pracowników w firmie. Zbiorcze zestawienie odpowiedzi przedstawiono na wykresie poniżej.

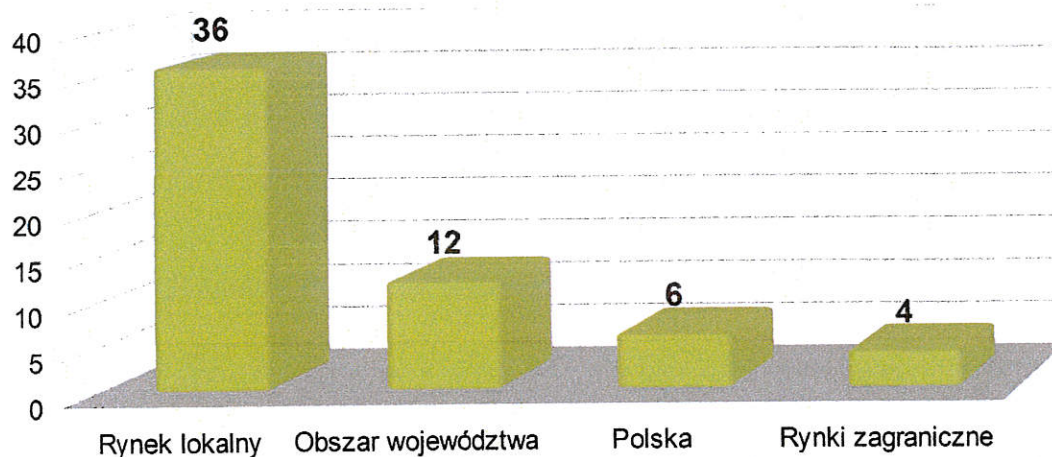
3. Pytanie trzecie dotyczyło okresu prowadzonej działalności gospodarczej. Zbiorcze zestawienie odpowiedzi przedstawiono na wykresie poniżej.

4. Pytanie czwarte dotyczyło obszaru prowadzonej działalności gospodarczej. Zbiorcze zestawienie odpowiedzi przedstawiono na wykresie poniżej.

5. Pytanie piąte dotyczyło głównych rynków zbytu (zasięg terytorialny). Zbiorcze zestawienie odpowiedzi przedstawiono na wykresie poniżej.

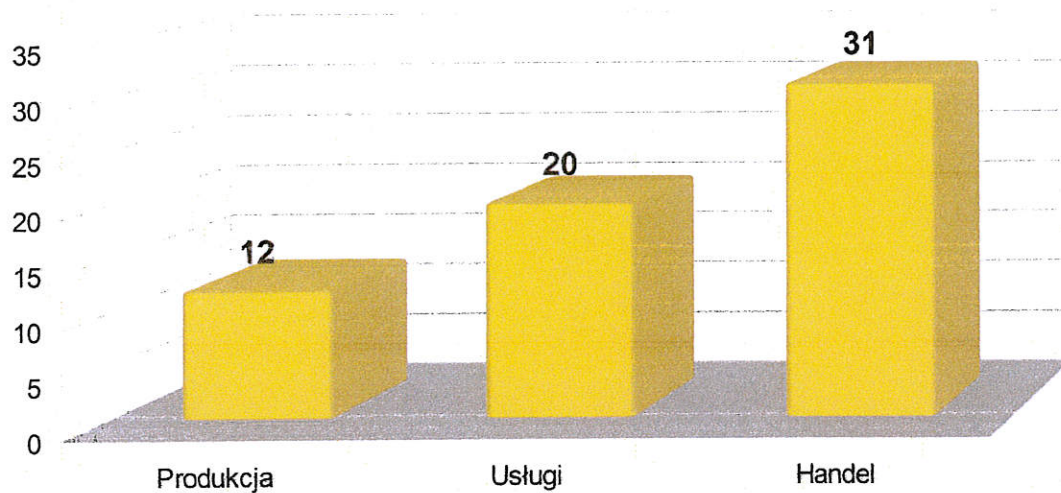

6. W pytaniu szóstym ankietowani mieli odpowiedzieć na pytanie: Czy zamierzają rozszerzyć prowadzoną obecnie działalność gospodarczą o nowe rynki zbytu i szerszy od dotychczasowego zasięg oddziaływania?

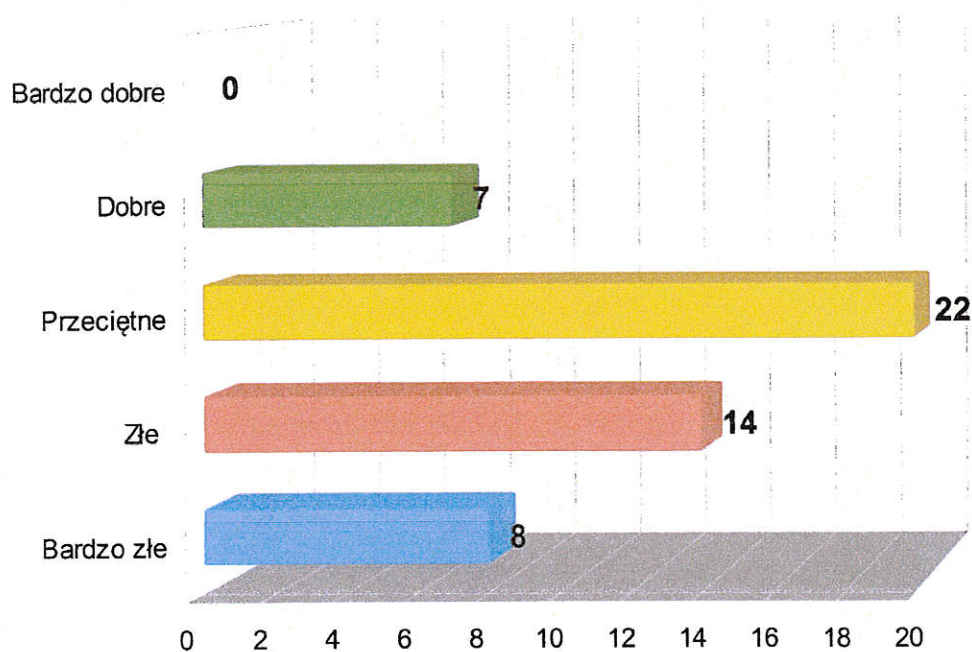
Odpowiedzi pozytywnej udzieliło 24 osoby, natomiast negatywnej 27 osób.

Jako uzasadnienie odpowiedzi negatywnej pojawiały się następujące argumenty: brak funduszy, kryzys, strach przed podjęciem ryzyka, brak zabezpieczenia finansowego, za duża konkurencja, brak warunków lokalowych. Za odpowiedzią pozytywną przemawiała najczęściej chęć poznania innych rynków i zwiększenia zysków.

7. Pytanie siódme dotyczyło rodzaju prowadzonej działalności. Zbiorcze zestawienie odpowiedzi przedstawiono na wykresie poniżej.

8. W pytaniu ósmym zapytano o ocenę warunków klimatu lokalnego dla rozwoju przedsiębiorczości w gminie Wołomin.

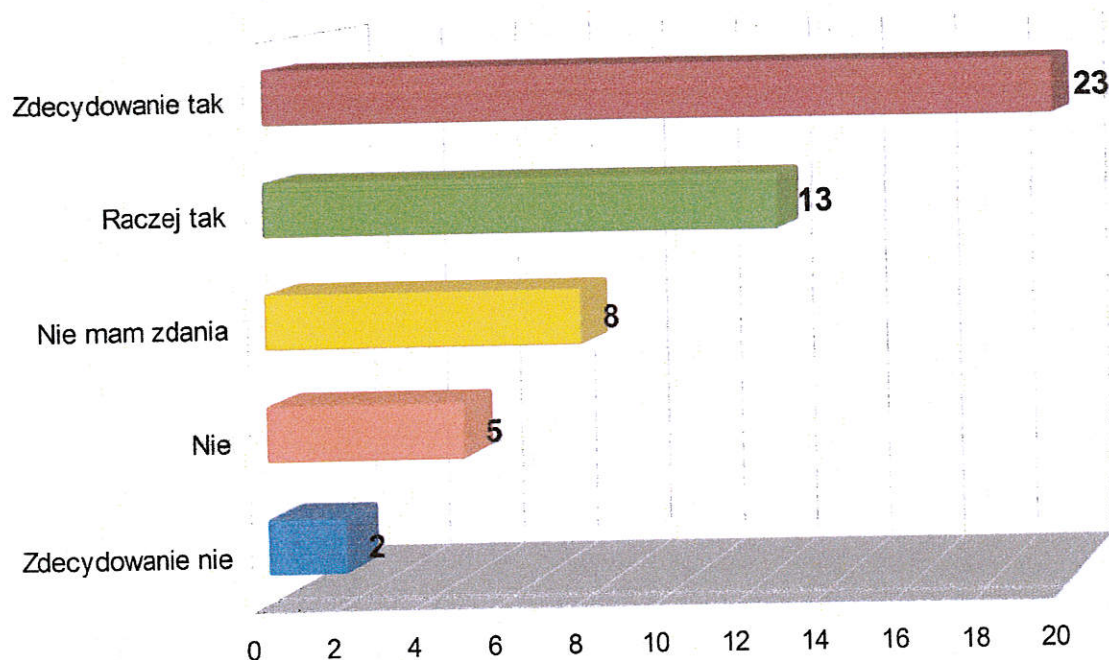

Negatywnie na pytanie odpowiedziało aż 22 osoby, co stanowi 43% udzielonych odpowiedzi, jako uzasadnienie takiej odpowiedzi wskazywano m. in.:

- brak planu zagospodarowania terenów wiejskich, utrudnienia w komunikacji Wołomin-Warszawa, wysokie bezrobocie, niski pułap płac w gminie Wołomin, wysokie koszty rozpoczęcia i prowadzenia działalności gospodarczej, brak inicjatyw władz lokalnych, słaba współpraca z władzami miasta, brak pomocy ze strony urzędu, utrudnienia ze strony urzędników. Dodatkowo umieszczano komentarze: sprawy ciągną się latami, nikt nie interesuje się małymi przedsiębiorcami, za dużo supermarketów, wszystkie zakłady są zamykane.

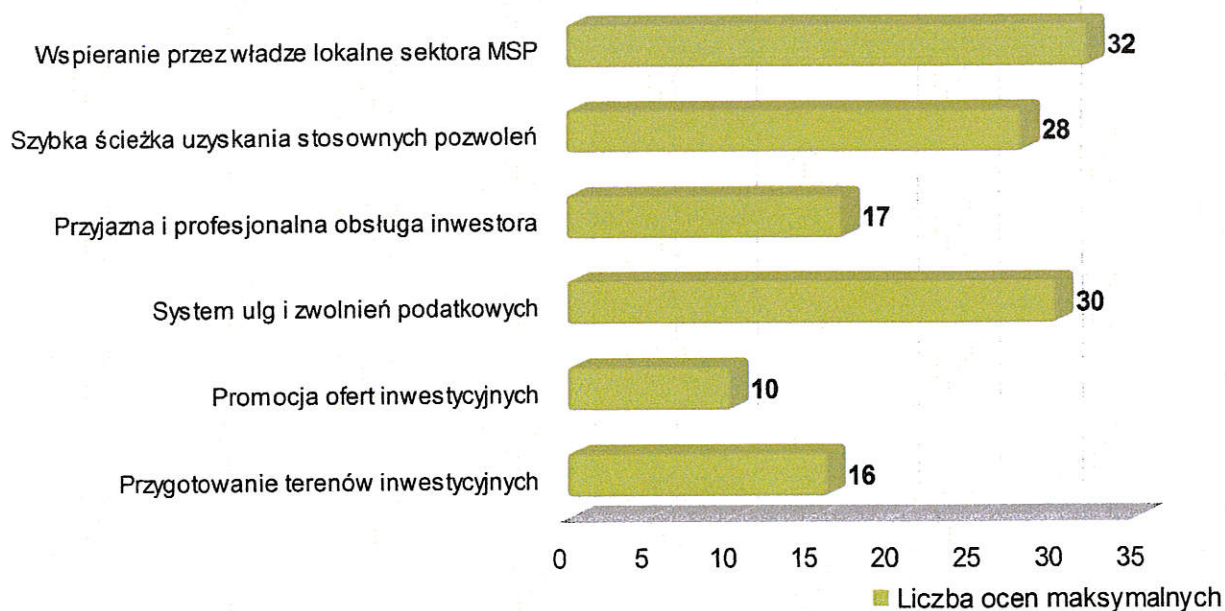
9. W pytaniu dziewiątym zapytano ankietowanych czy pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych przez gminę powinno być priorytetem w zakresie prowadzonej polityki rozwoju gospodarczego władz lokalnych?

Pozytywnie, na tak postawione pytanie, odpowiedziało 36 osób, co stanowi ok. 71% udzielonych na to pytanie odpowiedzi, zaś negatywnie 7, co stanowi ok. 14% odpowiedzi.

10. Pytanie dziesiąte brzmiało: Jakie działania Państwa zdaniem, wydają się kluczowe w zakresie rozwoju przedsiębiorczości w gminie Wołomin? Odpowiadając na to pytanie ankietowani mieli możliwość zastosowania skali punktowej (1 – nieistotne, 2- mało istotne, 3- średnio istotne, 4 – istotne, 5 – bardzo istotne). W ankietach gdzie zamiast zastosowania skali punktowej ankietowani wstawili tylko X, został on potraktowany jako ocena 5.

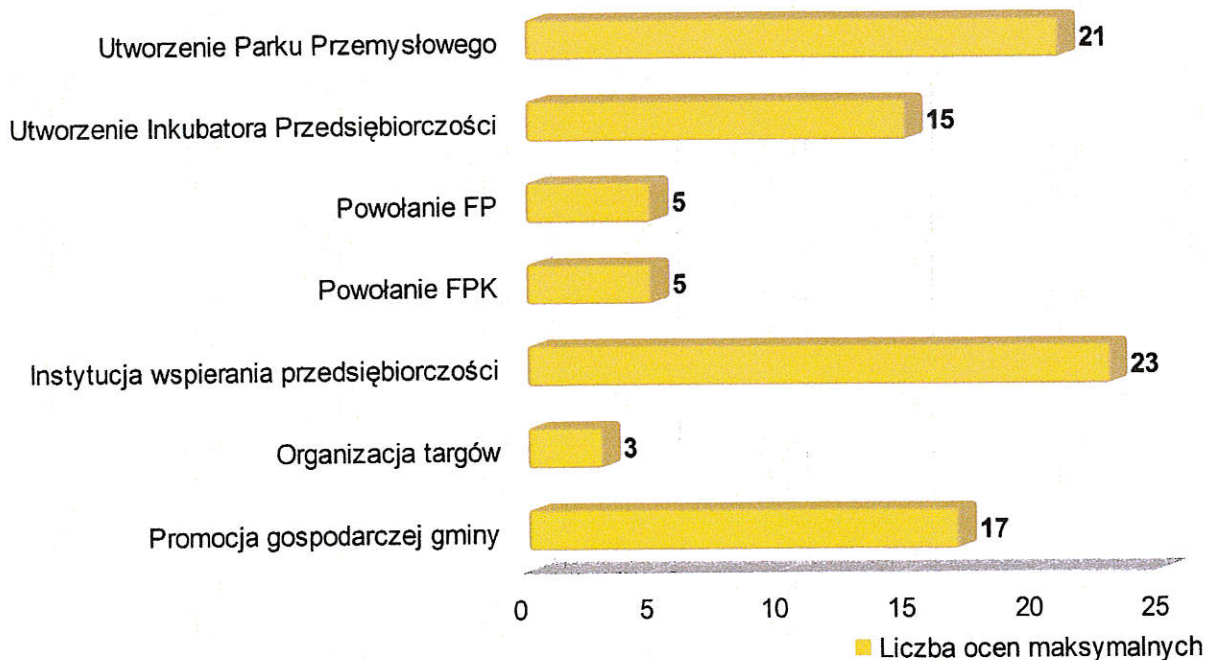
Odpowiedzi	Liczba wskazań	Średnia ze wskazań	Liczba ocen maksymalnych (5)
Przygotowanie terenów inwestycyjnych	44	4,1	16
Promocja ofert inwestycyjnych	43	4	10
Systemu ulg i zwolnień podatkowych	44	4,6	30
Przyjazna i profesjonalna obsługa inwestora	44	4,1	17
Szybka ścieżka uzyskania stosownych pozwoleń	39	4,6	28
Wspieranie przez władze lokalnego sektora małych i średnich przedsiębiorstw	49	4,6	32
Inne	Promocja regionu, wsparcie inwestorów, tworzenie nowych miejsc pracy w celu zmniejszenia bezrobocia w naszej gminie		

Najwięcej odpowiedzi maksymalnych uzyskały: wspieranie przez władze lokalne sektora MSP, system ulg i zwolnień podatkowych, szybka ścieżka uzyskania stosownych pozwoleń.

11. Pytanie jedenaste brzmiało: Jakiej formy wsparcia od władz lokalnych oczekiwalibyście Państwo w prowadzeniu działalności gospodarczej? Odpowiadając na to pytanie ankietowani mieli możliwość zastosowania skali punktowej (1 – nieistotne, 2- mało istotne, 3- średnio istotne, 4 – istotne, 5 – bardzo istotne). W ankietach gdzie zamiast zastosowania skali punktowej ankietowani wstawili tylko X, został on potraktowany jako ocena 5.

Odpowiedzi	Liczba wskazań	Średnia ze wskazań	Liczba ocen maksymalnych (5)
Większej promocji gospodarczej gminy	47	4,1	17
Organizacja targów	47	2,9	3
Utworzenie instytucji wspierania przedsiębiorczości	49	4,3	23
Powołanie Funduszu Poręczeń Kredytowych	48	3,5	5
Powołanie Funduszu Pożyczkowego	46	3,4	5
Utworzenia Inkubatora Przedsiębiorczości	48	3,9	15
Utworzenie Parku Przemysłowego	49	4	21
Innych	Dofinansowanie lub bezzwrotne pożyczki choćby na samo tylko rozpoczęcie działalności		

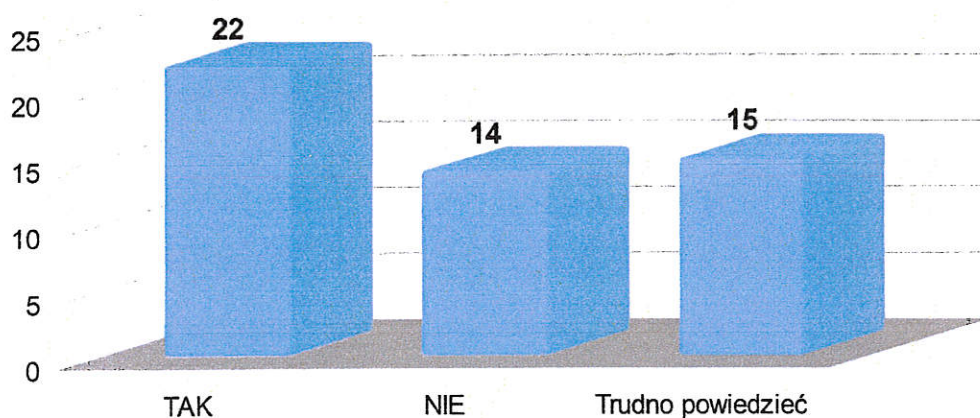

Najwięcej maksymalnych odpowiedzi uzyskały odpowiedzi dotyczące instytucji wspierania przedsiębiorczości oraz utworzenia parku przemysłowego, na trzecim miejscu znalazła się promocja gospodarcza gminy.

12. Pytanie dwunaste było pytaniem otwartym i brzmiało: Jakiego typu inwestycje według Państwa powinny zostać zrealizowane w gminie Wołomin, w celu poprawy sytuacji w Gminie oraz jej przyszłych szans rozwojowych?

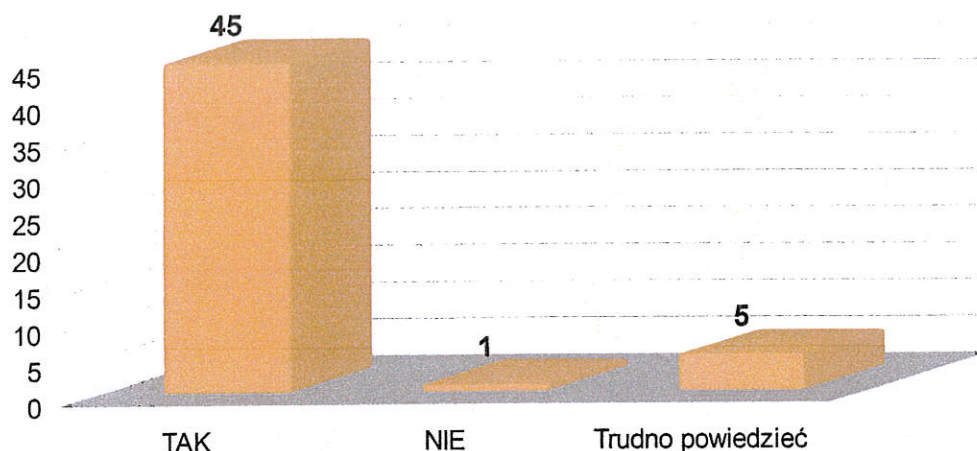
Ankietowani najczęściej wskazywali na takie potrzeby jak: poprawa infrastruktury drogowej, budowa chodników, wodociągów i kanalizacji, budownictwo jednorodzinne i wielorodzinne, przygotowywanie terenów uzbrojonych, obwodnice, parkingi, park przemysłowy, instytucje kultury i wspierania przedsiębiorczości, ośrodki rekreacji, budowa szkół na terenach wiejskich, ośrodków zdrowia oraz ośrodków kulturalnych na wsi.

13. Pytanie trzynaste brzmiało: Czy są Państwo zainteresowani udziałem w projektach współfinansowanych przez UE?

14. Pytanie czternaste brzmiało: Czy uważają Państwo, że władze lokalne powinny udzielać wsparcia przedsiębiorcom w pozyskiwaniu funduszy UE?

Wśród komentarzy udzielanych pod tym pytaniem pojawiały się m. in.: to dobre dla młodych, ponieważ będę miał możliwość rozszerzyć swoją działalność, ponieważ tylko w ten sposób widzę swoją szansę, duża możliwość wsparcia finansowego, boje się ryzyka.

15. Pytanie piętnaste było pytaniem otwartym i brzmiało: Jakie Państwa zdaniem są najważniejsze problemy do rozwiązania w gminie Wołomin w zakresie dotyczącym powodzenia działalności gospodarczej?

Wśród odpowiedzi najczęściej poruszano następujące kwestie: brak zaangażowania władz w rozwój działalności gospodarczej, brak informacji o możliwości pozyskania dodatkowych środków zewnętrznych, przyjaznego i profesjonalnego podejścia urzędników do załatwiania spraw przedsiębiorców, brak dostępu do instrumentów wsparcia dla przedsiębiorców, sama władza jako problem, brak miejscowych planów przestrzennego zagospodarowania, rozgłos w sprawach przestępczości na terenie gminy Wołomin, zła infrastruktura drogowa, brak dobrych dróg, zły dojazd do Wołomina, utrudnienia w komunikacji z Warszawą, więcej miejsc pracy w fabrykach produkcyjnych, a nie tylko sklepy wielkopowierzchniowe.

16. W pytaniu szesnastym ankietowani mieli możliwość wypowiedzenia się, które gałęzie gospodarki ich zdaniem są najbardziej atrakcyjne dla inwestycji.

Odpowiedzi	Liczba wskazań	Średnia ze wskazań	Liczba ocen maksymalnych (5)
Handel	50	4	21
Przemysł	50	4,5	29
Turystyka	50	2,9	12
Przetwórstwo rolno-spożywcze	50	3,5	16
Kultura i rozrywka	50	3,1	17
Inne			

Jak widać na powyższym zestawieniu najbardziej atrakcyjne dla ankietowanych gałęzie gospodarki to przemysł i handel.

17. W pytaniu siedemnastym poproszono ankietowanych o przedstawienie propozycji, jakie atuty gminy Wołomin należałoby wykorzystać w celu promowania jej pozytywnego wizerunku?

Ankietowani odpowiadali następująco: kultura i rozrywka, bliskość stolicy, wykształcenie społeczeństwa, duże tereny pod zakłady produkcyjne, dające miejsca pracy, wysoka liczba potencjalnych pracowników, duży potencjał wykształconej młodej kadry, położenie i historia, wprowadzenie działań innowacyjnych, ogromna ilość ludzi chcących uczciwie pracować, dobre tereny inwestycyjne.

18. Metryczka

Wiek		Płeć		Wykształcenie	Wskazania	Okres zamieszkiwania na terenie gminy	Wskazania
		K	M				
18-25	2	19	32	podstawowe	0	Do 1 roku	1
26-35	12			gimnazjalne	0	Od 1 do 3 lat	4
36-45	15			zawodowe	12	Od 3 do 5 lat	8
46-55	17			średnie	18	Od 5 do 10 lat	12
56-65	4			policealne	9	Od 10 do 20 lat	11
Powyżej 65	1			wyższe	22	Powyżej 20 lat	15

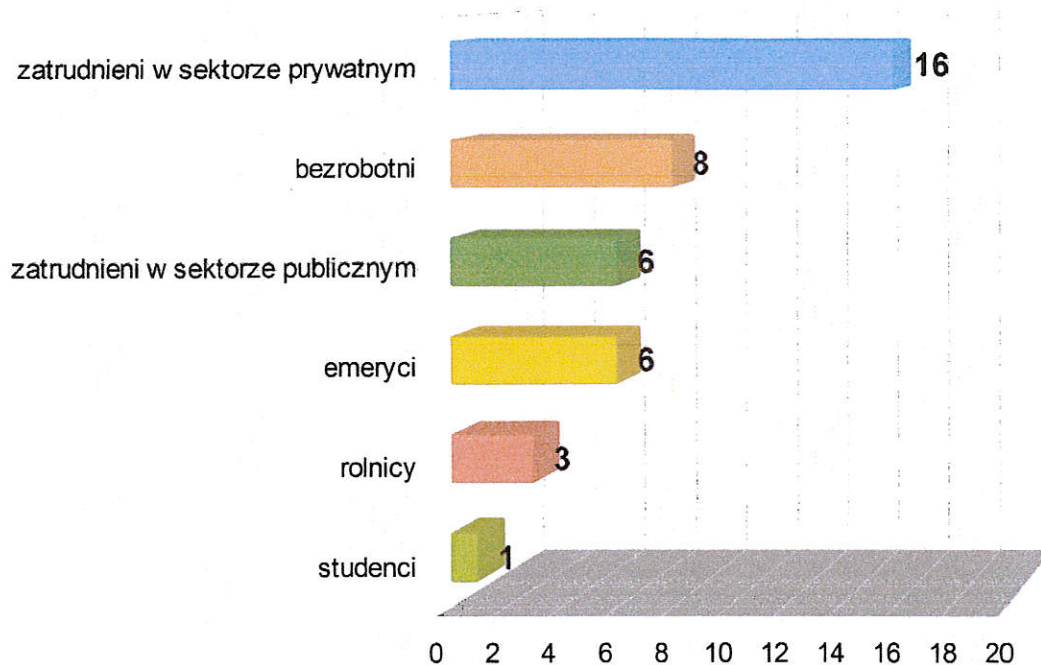
Część B

ANALIZA ANKIETY przeprowadzonej wśród osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej

Na pytania ankietowe odpowiedzi udzieliło łącznie 40 osób.

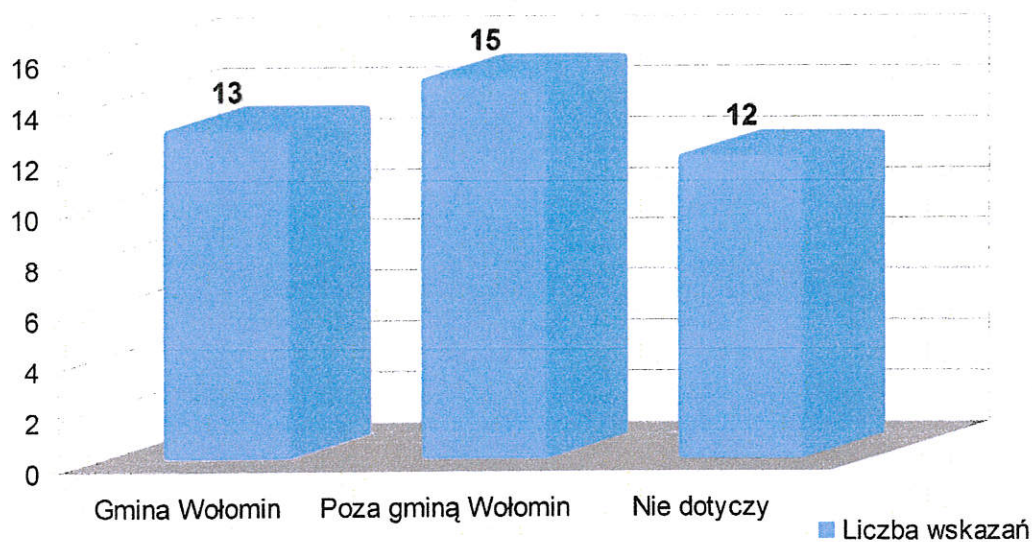
Ankieta była anonimowa, toteż zachęcała do szczerych wypowiedzi, proponowania zmian i wyrażania oczekiwań. Łącznie z metryczką zawierała 16 punktów, z których większość miała formę zamkniętą, z możliwością krótkiego uzasadnienia odpowiedzi. Badanie to miało na celu poznanie opinii osób nie będących przedsiębiorcami na temat możliwości prowadzenia działalności gospodarczej w gminie Wołomin. Wyniki badania posłużyły jako źródło informacji do stworzenia „Programu Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin na lata 2012-2014”.

1. W pierwszym pytaniu ankietowani zostali poproszeni o podanie formy zatrudnienia (swojego statusu na rynku pracy). Odpowiedzi udzieliło 40 osób. Zbiorcze zestawienie odpowiedzi przedstawiono na wykresie poniżej.

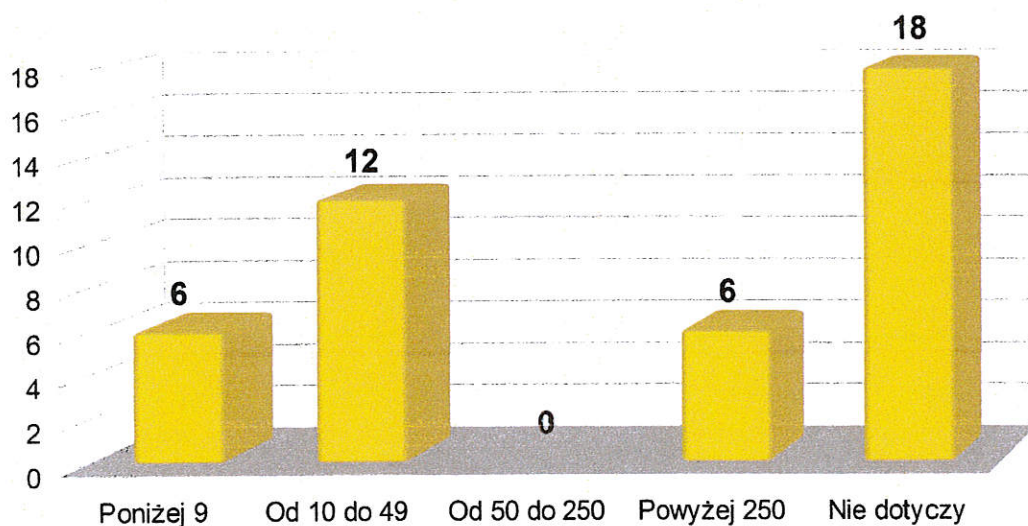
Wśród ankietowanych 40% stanowiły osoby zatrudnione w sektorze prywatnym, 20% bezrobotni, po 15% osoby zatrudnione w sektorze publicznym i emeryci. Łącznie osoby zatrudnione w sektorze publicznym i prywatnym stanowili 55% ankietowanych.

2. W pytaniu drugim poproszono ankietowanych o wskazanie miejsca wykonywanej pracy. Odpowiedzi udzieliło 40 osób. Zbiorcze zestawienie odpowiedzi przedstawiono na wykresie poniżej.

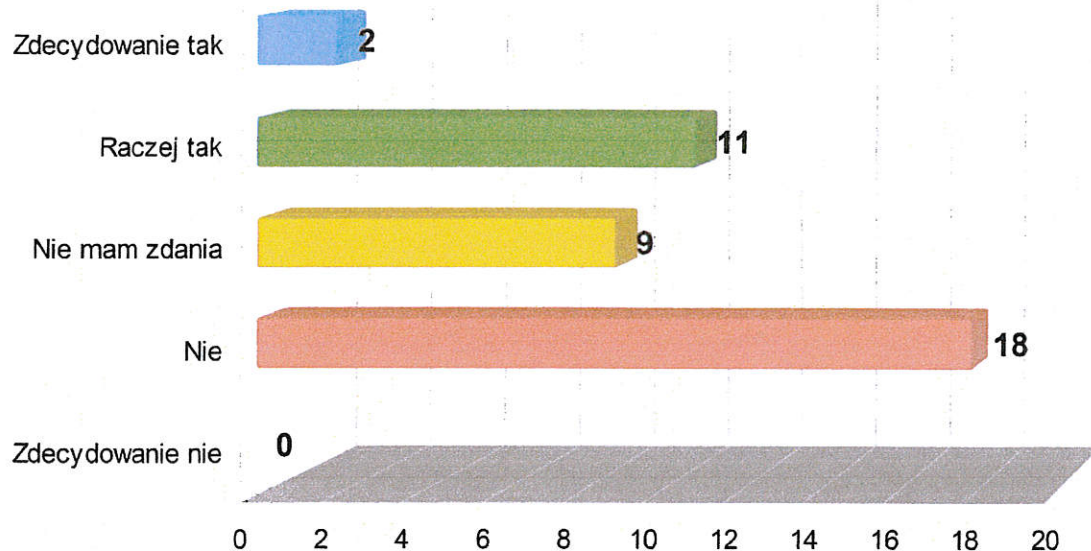

Z ankietowanych, którzy wskazali wykonywanie pracy, aż 54,6 % zaznaczyło, że wykonuje ją poza gminą Wołomin.

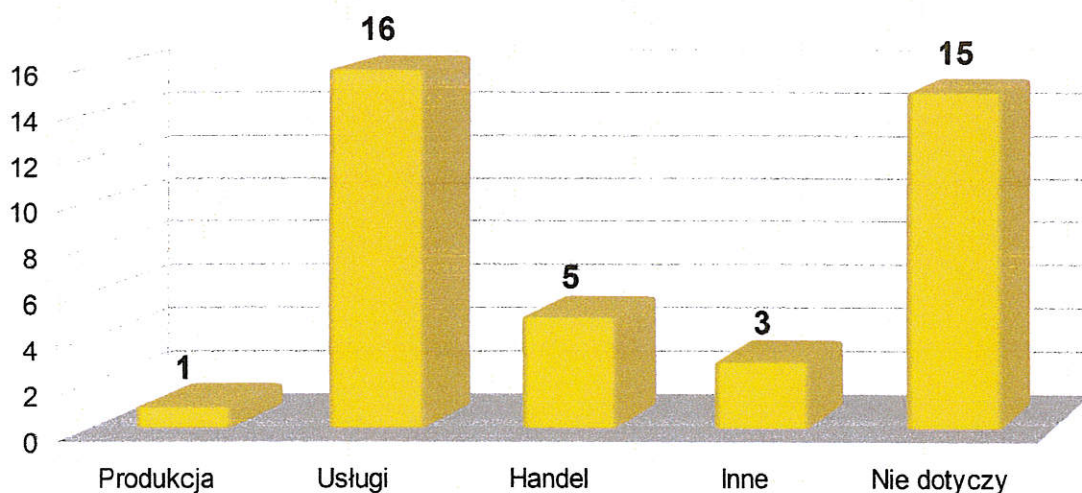
3. W pytaniu trzecim poproszono ankietowanych o wskazanie liczby pracowników zatrudnianych przez ich pracodawcę. Odpowiedzi udzieliło 40 osób. Zbiorcze zestawienie odpowiedzi przedstawiono na wykresie poniżej.

4. W pytaniu czwartym poproszono ankietowanych o udzielenie odpowiedzi czy w przyszłości zamierzają prowadzić własną działalność gospodarczą. Odpowiedzi udzieliło 40 osób. Zbiorcze zestawienie odpowiedzi przedstawiono na wykresie poniżej.

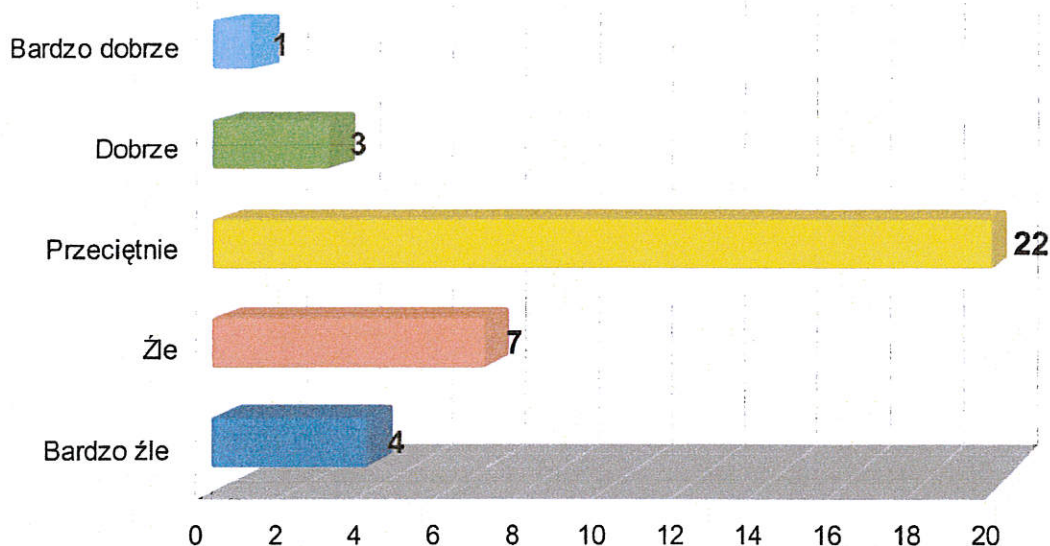

5. W pytaniu piątym poproszono ankietowanych o wskazanie rodzaju działalności jaką ewentualnie zamierzaliby w przyszłości prowadzić. Odpowiedzi udzieliło 40 osób. Zbiorcze zestawienie odpowiedzi przedstawiono na wykresie poniżej.

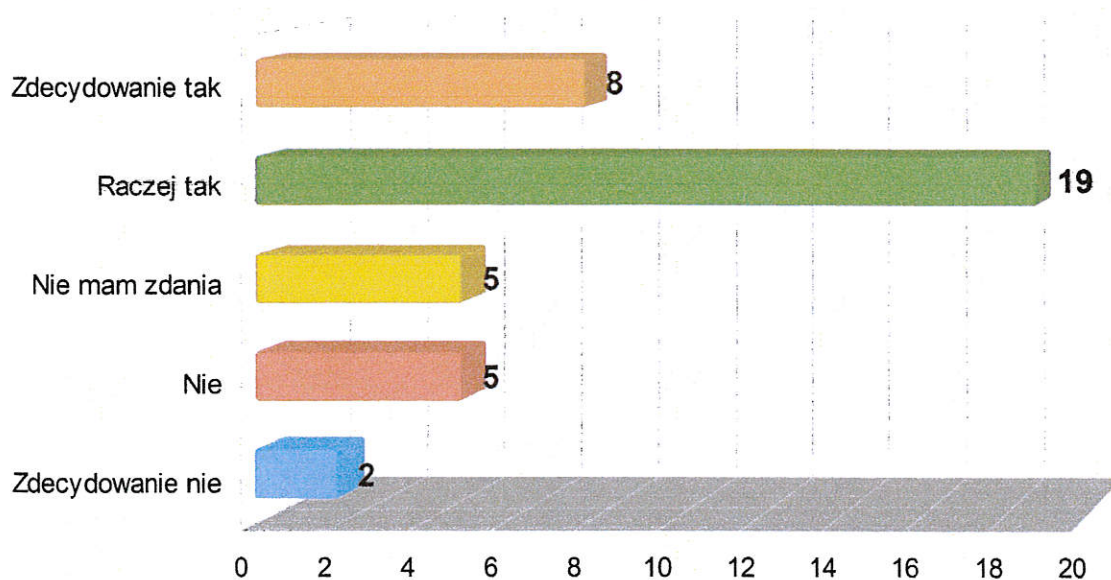

W kategorii inne ankietowani podali następujące odpowiedzi: przedszkolanka, notariusz i gospodarstwo ogrodnicze. Jak widać na podstawie powyższego wykresu nawet ankietowani, którzy nie zaznaczyli w poprzednim pytaniu chęci do prowadzenia działalności, udzielili odpowiedzi co do rodzaju działalności jaką mogliby ewentualnie prowadzić.

6. W pytaniu szóstym poproszono ankietowanych o ocenę klimatu lokalnego dla rozwoju przedsiębiorczości w gminie Wołomin. Odpowiedzi udzieliło 37 osób. Zbiorcze zestawienie odpowiedzi przedstawiono na wykresie poniżej.

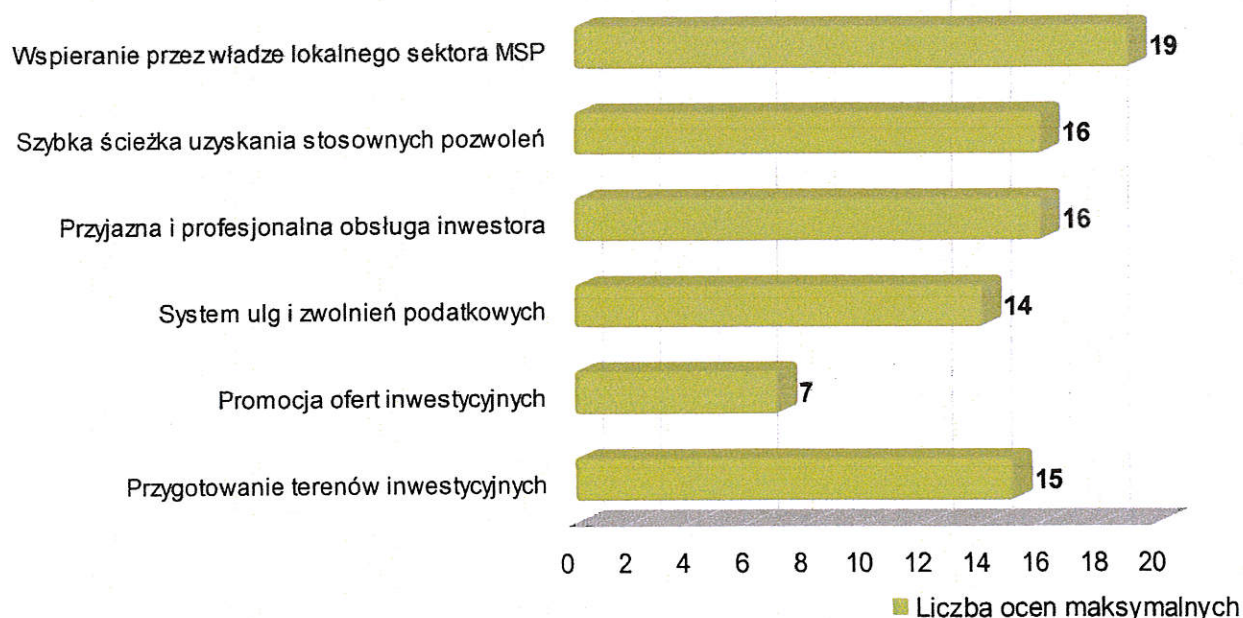
7. W pytaniu siódmym zapytano ankietowanych: czy pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych przez gminę powinno być priorytetem w zakresie prowadzonej polityki rozwoju gospodarczego władz lokalnych? Odpowiedzi udzieliło 40 osób. Zbiorcze zestawienie odpowiedzi przedstawiono na wykresie poniżej.

Powyższy wykres pokazuje, że istnieje znaczna potrzeba poszukiwania inwestorów zewnętrznych, aż 67,5% ankietowanych odpowiedziało na to pytanie pozytywnie.

8. W pytaniu ósmym zapytano ankietowanych jakie działania ich zdaniem wydają się kluczowe w zakresie rozwoju przedsiębiorczość w gminie Wołomin. Odpowiadając na to pytanie ankietowani mieli możliwość zastosowania skali punktowej (1 – nieistotne, 2- mało istotne, 3- średnio istotne, 4 – istotne, 5 – bardzo istotne). W ankietach gdzie zamiast zastosowania skali punktowej ankietowani wstawili tylko X, został on potraktowany jako ocena 5.

Odpowiedzi	Liczba wskazań	Średnia ze wskazań	Liczba ocen maksymalnych (5)
Przygotowanie terenów inwestycyjnych	36	4,1	15
Promocja ofert inwestycyjnych	36	3,8	7
Systemu ulg i zwolnień podatkowych	36	3,8	14
Przyjazna i profesjonalna obsługa inwestora	36	4,4	16
Szybka ścieżka uzyskania stosownych pozwoleń	36	4,1	16
Wspieranie przez władze lokalnego sektora małych i średnich przedsiębiorstw	36	4,2	19
Inne	Brak		

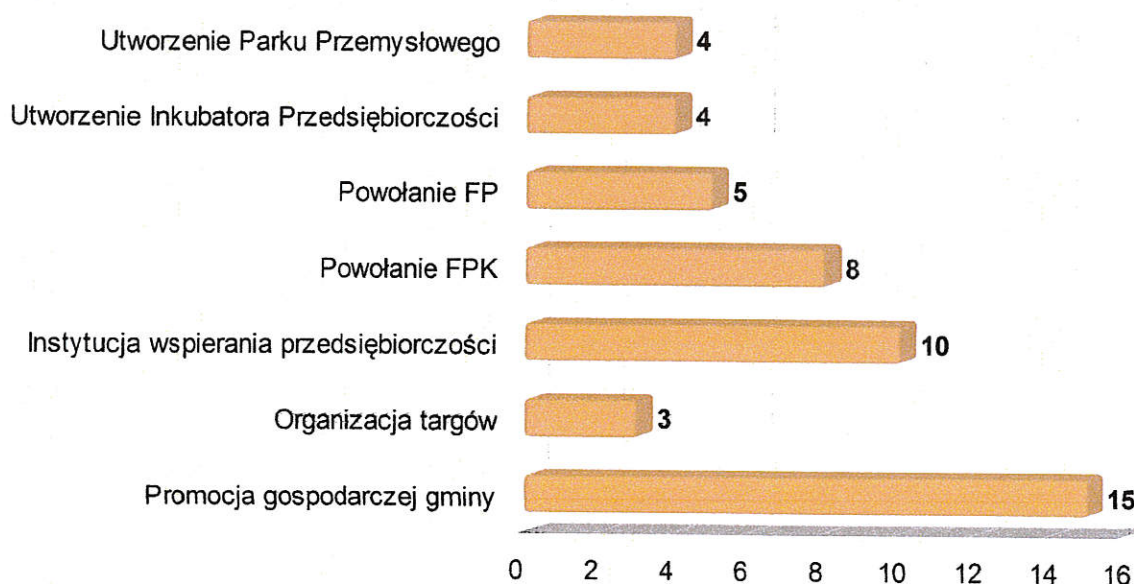

Jak pokazuje wykres ocen maksymalnych do kluczowych działań w zakresie przedsiębiorczości ankietowani zaliczyli przede wszystkim: wspieranie sektora MSP przez władze lokalne, przyjazną i profesjonalną obsługę inwestorów i szybką ścieżkę uzyskiwania pozwoleń.

9. Pytanie dziewiąte brzmiało: Jakiej formy wsparcia od władz lokalnych oczekivalibyscie Państwo w prowadzeniu działalności gospodarczej? Odpowiadając na to pytanie ankietowani mieli możliwość zastosowania skali punktowej (1 – nieistotne, 2- mało istotne, 3- średnio istotne, 4 – istotne, 5 – bardzo istotne). W ankietach gdzie zamiast zastosowania skali punktowej ankietowani wstawili tylko X, został on potraktowany jako ocena 5.

Odpowiedzi	Liczba wskazań	Średnia ze wskazań	Liczba ocen maksymalnych (5)
Większej promocji gospodarczej gminy	33	4,1	15
Organizacja targów	33	3,3	3
Utworzenie instytucji wspierania przedsiębiorczości	33	3,8	10
Powołanie Funduszu Poręczeń Kredytowych	33	3,7	8
Powołanie Funduszu Pożyczkowego	33	3,7	5
Utworzenia Inkubatora Przedsiębiorczości	33	3,4	4
Utworzenie Parku Przemysłowego	33	3,6	4
Innych	Brak		

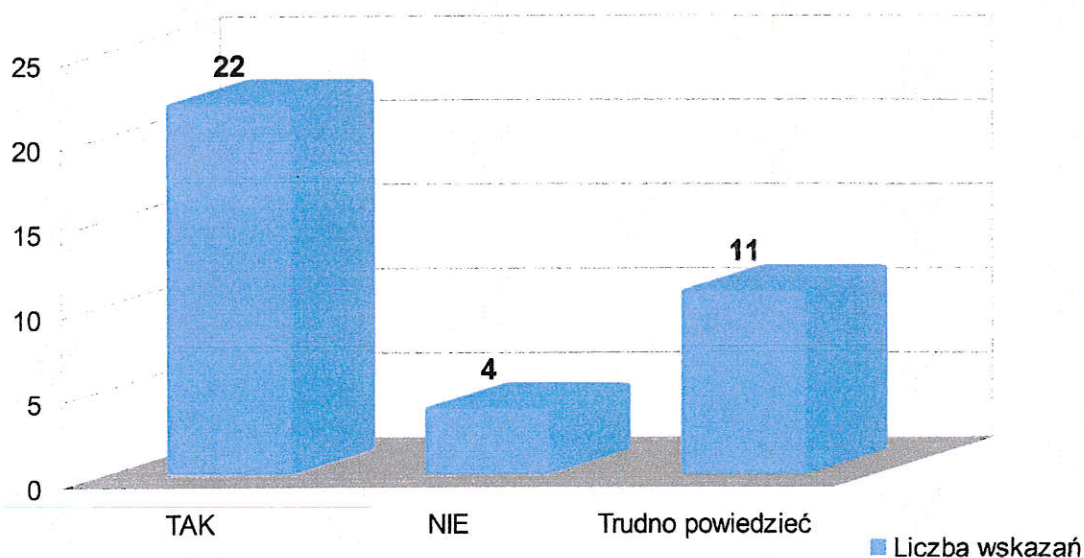
Jako najbardziej oczekiwane formy wsparcia przedsiębiorców ankietowani wskazali: promocję gospodarczą gminy, na drugim miejscu znalazła się instytucja wspierania przedsiębiorczości.

10. Pytanie dziesiąte było pytaniem otwartym i brzmiało: Jakiego typu inwestycje według Państwa powinny zostać zrealizowane w gminie Wołomin, w celu poprawy sytuacji w Gminie oraz jej przyszłych szans rozwojowych? Odpowiedzi udzieliło 32 osoby.

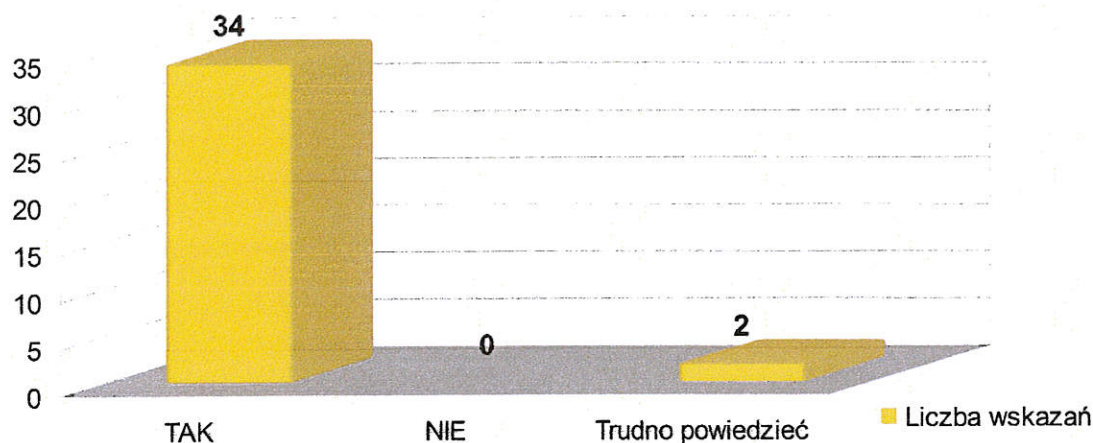
Najczęściej pojawiały się odpowiedzi: drogi dojazdowe do Warszawy – 13 razy, szybka kolej – 6 razy, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego – 2 razy, inwestowanie w rozwój przedsiębiorczości – 2 razy. Ponadto wskazywano na: potrzebę budowy mieszkań, pracę dla młodych, budowę obwodnicy, sieci kanalizacyjne.

11. Pytanie jedenaste brzmiało: Czy są Państwo zainteresowani udziałem w projektach współfinansowanych przez UE? Odpowiedzi udzieliło 37 osób. Zbiorcze zestawienie odpowiedzi przedstawiono na wykresie poniżej.

12. Pytanie dwunaste brzmiało: Czy uważają Państwo, że władze lokalne powinny udzielać wsparcia przedsiębiorcom oraz osobom planującym założenie działalności gospodarczej w pozyskiwaniu funduszy UE? Odpowiedzi udzieliło 36 osób. Zbiorcze zestawienie odpowiedzi przedstawiono na wykresie poniżej.

Jak widać na podstawie pytań 11 i 12 ankietowani są zainteresowani pozyskiwaniem funduszy z UE, widzą jednak potrzebę pomocy władz lokalnych przy staraniu się środki unijne.

13. Pytanie trzynaste było pytaniem otwartym i brzmiało: Jakie Państwa zdaniem są najważniejsze problemy do rozwiązania w gminie Wołomin w zakresie dotyczącym powodzenia działalności gospodarczej? Odpowiedzi udzieliło 22 osoby.

Ankietowani odpowiadali następująco: komunikacja ze światem, droga do Warszawy, proszę wzorować się na gminie Legionowo, brak wsparcia, wysokie koszty małe zyski, słaba współpraca z Urzędem Pracy, brak w szkołach zajęć uczących dzieci kreatywności i samodzielności, pomoc w uzyskaniu pozwoleń na prowadzenie działalności, przyjazny Urząd, duży problem z załatwianiem pozwoleń, problemy w urzędach, mało miejsc pracy, drogi i kanalizacja, brak wsparcia dla małych i średnich firm, dużo papierów przy zakładaniu firmy, pozyskiwanie środków, ulgi dla firm tworzących miejsca pracy, brak pomocy ze strony Urzędu, brak wyznaczonych terenów inwestycyjnych.

14. W pytaniu czternastym ankietowani mieli możliwość wypowiedzenia się, które gałęzie gospodarki ich zdaniem są najbardziej atrakcyjne dla inwestycji.

Odpowiedzi	Liczba wskazań	Średnia ze wskazań	Liczba ocen maksymalnych (5)
Handel	34	4,3	19
Przemysł	34	4,1	18
Turystyka	34	2,7	3
Przetwórstwo rolno-spożywcze	34	3,4	5
Kultura i rozrywka	34	3,9	10
Inne			

15. W pytaniu piętnastym poproszono ankietowanych o przedstawienie propozycji, jakie atuty gminy Wołomin należałoby wykorzystać w celu promowania jej pozytywnego wizerunku?

Odpowiedzi udzieliło 23 osoby.

Ankietowani odpowiadali następująco: lokalizacja w pobliżu stolicy, tereny leśne sprzyjające turystyce, lepszy dojazd do Wołomina, twórcy kultury i sztuki, zespoły muzyczne, szybsze podejmowanie decyzji, MPZP, melioracje, duża ilość terenów zielonych, rozliczne miejsca do rekreacji i wypoczynku, drogi i kanalizacja, klimat, tereny wiejskie, budowa centrum handlowego, wyłożyć trochę funduszy na wieś, łatwiejszy dostęp do wszelkich gałęzi gospodarki, kultura i rozrywka.

16. Metryczka

Wiek		Płeć		Wykształcenie		Wykształcenie		Okres zamieszkiwania na terenie gminy	Wskazania
		K	M						
18-25	5	21	19	podstawowe	0	uczeń	3	Do 1 roku	1
26-35	10			gimnazjalne	1	rolnik	3	Od 1 do 3 lat	1
36-45	9			zawodowe	3	pracownik	22	Od 3 do 5 lat	3
46-55	4			średnie	13	przedsiębiorca	1	Od 5 do 10 lat	1
56-65	8			policealne	3	niepracujący	11	Od 10 do 20 lat	19
Powyżej 65	4			wyższe	20	inne	0	Powyżej 20 lat	15

Podsumowanie badań ankietowych

Przeprowadzone badania ankietowe z zakresu przedsiębiorczości w gminie Wołomin pozwoliły przede wszystkim zidentyfikować problemy i obawy z jakimi mają do czynienia mieszkańcy gminy. Ankietowani w odpowiedziach na pytania mogli również określić czego oczekują od władz gminy i jakie wsparcie byłoby dla nich najbardziej istotne.

Jako podstawowe problemy utrudniające rozwój przedsiębiorczości w gminie Wołomin ankietowani najczęściej wskazywali:

- brak zainteresowania władz rozwojem przedsiębiorczości, a często nawet utrudnianie tego rozwoju, co przejawia się m. in. negatywnym nastawieniem urzędników do mieszkańców starających się o stosowne pozwolenia oraz brakiem jakichkolwiek instrumentów na szczeblu lokalnym wspierających przedsiębiorczość,
- słabą infrastrukturę drogową w kontekście komunikacji z Warszawą,
- brak Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego,
- brak informowania mieszkańców o możliwościach uzyskania wsparcia na prowadzenie działalności gospodarczej.

Ankietowani określili również wiele kierunków interwencji i zmian jakich należałoby dokonać w celu poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej oraz rozwoju gospodarczego gminy Wołomin, poniżej wybrano te, które pojawiały się najczęściej:

- powołanie instytucji wsparcia przedsiębiorczości,
- stworzenie Strefy Przemysłowej,
- położenie nacisku na promocję gospodarczą gminy,
- zaangażowanie władz lokalnych w rozwój przedsiębiorczości,
- wspieranie przedsiębiorców przez władze lokalne,
- uczenie młodzieży podstaw prowadzenia działalności i zarządzania.

Wskazywane przez ankietowanych problemy i kierunki interwencji znalazły swoje odzwierciedlenie w założeniach „Programu Wsparcia Rozwoju Przedsiębiorczości w gminie Wołomin na lata 2012-2014”